

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szólóink egy újabb ellensége.

Már régen előttünk van ama kéréssel-
 len bizonyosság, hogy szőlőinket a
 fillokszera ellen megvédeni nem,
 hanem a fillokszera dacára is csak
 fönttartani sikerülhet sok költség
 és fáradság árán. A baj megvan
 és ha nem összetett kézzel nézzük, hanem szembe-
 szállunk vele; ha nem hagyunk egy talpalatnyi
 földet sem kipusztítani, hanem védekezünk teljes
 erővel; vagy ha bármely oknál fogva tágítunk,
 de a kipusztított helyet egy másiknak telepítése
 által mentjük meg értékében, mint nemzeti va-
 gyont: úgy végeredményében nem éri nemzetün-
 ket veszteség a fillokszera pusztítása által, mert
 a világszerte nagyobb költséget igénylő szőlő-
 termelés megdrágulván, nemcsak a mi boraink
 ára emelkedik a drágábban termelés miatt. Sőt
 az emberi kéz újabb, több munkát talál s így a
 fogyasztó a terményben (ez esetben a borban)
 nemcsak a terményért, hanem jelentékeny összeg-
 gel a munkáért is adóz.

Ha ily szempontból tekintjük ama vészt,
 mely a fillokszera sokkal később lépett fel, de
 sokszorta gyorsabban terjed; vagy ha csak úgy
 kellene tekintenünk a bajt, mint az emberi ész,
 akarat, szívósság és munkabírátság gimnaszti-
 kájának egyik eszközét: akkor úgy nemzetgaz-
 dasági, mint az egyén szempontjából szíves üd-
 vözléssel kellene fogadnunk a szőlő egy újabb
 nagy ellenségét — a peronospora viticola nevű
 gombafajt.

Azonban gyakran évtizedek mulnak el, míg
 az ember a bajjal küzdeni megtanul s ez idő ren-
 desen elég arra, hogy vagyunknak legfeljebb
 csak romjairt legyen módunkban sikerrel küz-
 deni. Hát ha meg orvul támadnak, hogy mire
 észrevesszük a támadást, már alig van mit men-
 tenünk? Pedig a peronosporával így vagyunk!

Akár termelő, akár fogyasztó, jól tudja azt,
 hogy a múlt év bortermeése a legtöbb helyen a
 legkezdtelegesebb igényű fogyasztót sem elégitte
 ki. A múlt évi bortermeés savban ép oly szegény,
 mint szeszen, minélfogva még must állapotában
 felismerhető volt értékeltsége.

Ezen általános és igen közönséges tapasztalat
 eredetere nézve azonban a termelők legnagyobb
 része még csak nem is kísérel meg tájékozódni;
 sőt ha a baj helyes okára figyelmeztettek, Tam-
 másként fordultunk el, vagy legfeljebb visszavá-
 gunk: hisz július ennyedikén azt a szép esőt oly
 rendkívüli forróság követte, hogy alig maradt a
 tökéken néhány félig ép levél, a többi pedig mind
 teljesen leszáradt 3—4 nap alatt. Ez igaz. De
 hát az a „rendkívüli forróság“ miért nem szári-
 totta le egyetlen más növény levelét sem? Mert
 egyetlen más növény levelét sem támadta meg a
 peronospora viticola, hanem csak a szőlőt, és a
 nap hevítő sugarai csak a koronát tették fel a
 peronospora munkájára.

A peronospora viticola — mint a fillokszera —
 Franciaországban pusztított először, hová — mint
 a fillokszerát — Amerikából hurcolták be a vészt
 már hat évvel előbb egész következményeivel
 együtt leíró tudósok jóváindulása szerint 1879-ben.
 Egy évvel később már Olasz- és Osztrákorszá-
 gok is szenvedtek pusztításaitól. Ugyanakkor már
 hazánkban is megkezdette áldatlan munkáját.

Van tudomásunk hazánkban már a jelen év-
 ben való föllépéséről s e jel a legrosszabbtól
 félni is elég okul szolgálhat; azért legyünk résen,
 ha termésünket teljesen feláldozni nem akarjuk,
 mert az augusztusi pusztítás következményeit vala-
 hogy csak megbírja a szőlő, de a májusit nem-
 csak hogy a gyümölcs (szőlő) nem bírja meg,
 hanem még a tőke mint növény sem.

Mielőtt a peronospora ellen való védekezést
 leírnám, megismertetem magát a peronosporát és
 életmódját a lehető rövid, fő vonásokban.

Ahol a peronospora föllépett, ott a szőlőlevél-
 len gyanus foltot vehetünk észre. Megszemlélvén a

szőlőlevél alsó lapját, ezen és különösen az erék
 mellett bársonyszerű, fehér, kidudorodó és a szőlő-
 levelet itt vastagabbá és keményebbé tevő fol-
 tokat veszünk észre. Ez a peronospora viticola,
 mely kizárólag a levél alsó lapján látható.

A peronospora viticola növény, gomba, mely
 csöves, ágas hajtásokat bocsát a levél belsejéből
 a levél alsó lapján át, s ágain apró, tojásdad,
 de csak górcső alatt látható, conidiumnak nevez-
 zett termést, sporákat hoz. Az ágas szálakat azért
 nevezik conidium-termő fonalaknak. Ha a sporák
 megértek, a szellő elragadja őket s így esetleg
 valamely szőlőlevélre jutnak, hol mint az elvetett
 mag, új peronospora létrehozására az alkalmas
 talajt már megtalálták. Tenyészésükhöz azonban
 még vizre van elkerülhetetlen szükségük.

Miután tehát a sporákat a szél hordja szét
 és alig rakhatja a szőlőlevél alsó lapjára, miután
 az eső a szőlőlevélnek csak a felső lapját ned-
 vesíti meg, már gyaníthatjuk azt, hogy a conid-
 iumok a levelek felső lapján kezdenek csírázni,
 mit különben a tudományos vizsgálatok egész bi-
 zonyossággal és a leirt módon állapítottak meg.

Vizbe jutván a conidium, szétfoszlik és min-
 den egyes belőle kelt sejt, csöves szálát hajt,
 melylyel a szőlőlevélbe hatol, itt elágazik s ezen
 ágai által táplálkozik, de nem ronsolja szét a
 szőlőlevél sejtjeit, hanem ezek között terjeszke-
 dik és szívókaival kiszívja a sejtek nedvét. Így
 terjeszkedvén, eljut egy a szőlőlevélnek kizárólag
 az alsó lapján levő szájnnyílásához a melyen a
 szőlőlevelek lélekenek s itt kinő, hogy új cono-
 dium fonalakat s ezeken új sporákat teremjen.
 Ily módon egyetlen egy tőke sok milliónyi sporát
 képes teremni, mert hisz a hajnali harmatsepp
 is teljesen elégséges a spora tovafejlődését bizto-
 sítani s egy hét alatt új sporákat létrehozni.

Ezen fejlődésmentet magyarázza meg, hogy
 a peronospora kizárólag a levél alsó lapján lát-
 ható, de egyszersmind ez képesít bennünket az
 ellene való védekezésre.

Azonban ezen sporák nem képesek a tél hi-
 degét kiállni; a mint a fagy bekövetkezik, el-
 pusztulnak. Csakhogy ezen — nyári — sporák
 elpusztulása nem jelenti még a peronospora meg-
 semmisülését. T. i. a nyári sporák rendszeren min-
 den termékenyülés nélkül jönnek létre és hoznak
 újabb egyedeket, azonban oly sporák is kelet-
 keznek, a melyek termékenyülés nélkül jöven
 létre, a hideget kiállják, s ezért alvó vagy téli
 sporáknak nevezetnek. Ezen téli sporák a szőlő-
 levél sejtjei között maradnak, itt töltik a telet,
 s még a szőlőlevél elrohadása dacára is életben
 maradnak. Ezek utján történik a következő évi
 termés fertőzése.

Miután pedig erős elterjedésével nemcsak a
 levelek pusztulnak el, tehát nemcsak a növény
 légzőszerveit semmisíti meg, hanem megtámadja
 a vesszőt, sőt a fűt szárát is; az egész növény
 léte veszélyeztetve van támadása által annyira,
 hogy néhány éven át egymásután fellépven, ki-
 vész a tőke is.

A vész nem csekélyebb fontosságú, mint a
 fillokszera pusztítása és ezért a legsürgősebben
 kellene ellene védekezni.

Védekezésünkben klímánk ugyan segítsé-
 günkre van, mert a peronospora terjedéséhez vizre
 okvetlenül szükség van, tehát a mi hetekig is
 esőtlen országunkban ipen sok spora nem talál
 tenyészhelyet; de azért állandóan kell védekez-
 nünk, mert különben egy termés feláldozásával
 az évek hosszu során át gyakorolt védekezés
 költségeit veszítettük el.

A védekezést a peronospora conidiumainak
 a nedvességben csírázására alapítjuk, mert a vízbe
 kevert méz, rézgálic vagy szóda stb. a sporákat
 megöli, a szőlőlevelet pedig a peronospora beha-
 tása ellen megedzi.

Készítsünk tehát oly keveréket, mely hatá-
 saiban teljesen alkalmas a peronospora sporáinak
 elpusztítására és a szőlőlevélnek finom, a sporák
 behatolását megakadályozó réteggel bevonására,

de mely az így egyuttal bevont szőlőfűrtöknek
 élvezhetését vagy élvezhető borrá változtatását
 meg nem akadályozza.

Ily keverék akként készül, hogy veszünk 2
 kg. rézgálicot és ezt 6 liter meleg vízben tel-
 jesen feloldjuk; azután 2 kg. meszet oldunk fel
 5 liter vízben s midőn ez kihült, lassankint egy
 kádba öntjük, melybe már előbb 89 liter vizet
 tettünk és a rézgálicot is beleöntöttük. A mesz-
 oldatot lassan és folytonos keverés közben önt-
 jük a hígított rézgálicoldatba. E folyadékából 230
 liter kell egy kat. és 173 liter egy magyar holdra.
 Ha tehát 4-6 kg. rézgálicot 45 krjával és ugyan-
 annyi meszet 3 krjával számítunk, akkor egy kat.
 hold szőlő egyszeri permeteztetése 2 fnt 84 krba,
 egy magyar holdé pedig 3-5 kg. rézgálicot és
 ugyanannyi meszet számítván 1 fnt 67 krba ke-
 rül, ezt még egyszer, esetleg kétszer kell a nyár
 folyamán ismételnünk. S így egy napszámot is
 számítván, egy kat. hold szőlőtermése (három-
 szori permetezéssel is) legfeljebb egy hl. bor árán
 megmenthető.

Miután azonban a méz lemoshatlan foltot
 hagy a szőlő gyümölcsén is, azért a csemege-szőlőt
 termő tőkét a rézgálic és ammonia keverékével
 permeteztetjük. E keveréket a következő módon
 készítjük: 4 liter meleg vízben 1/2 kg. rézgálicot
 oldunk fel s midőn ez lehült, 1 liter 22% ammoniat
 (szalmiaszeszt) öntünk hozzá lassankint, folytonos
 keverés közben. Ha e folyadék nem volna elég
 tiszta, még kevés ammoniat ünthetünk hozzá, mi-
 től bizonyára megtisztul. E keveréket 200 liter vízbe
 öntjük. Ezen keverék költségei tehát alig nagyobb-
 bak a rézgálic és méz keverékénél, de a bort
 adó szőlőkben ez azért is ajánlatosabb, mert a
 méztől hátrahagyott nyomok teljesen biztos ellen-
 őrei a munkásnak.

A permetezést először május utolsó hetében,
 a másodikat négy héttel később, a harmadikat
 pedig augusztus első napjaiban végezzük. Esőben,
 vagy midőn van okunk esőt várni, valamint szél-
 ben ne permetezzünk, különben bármikor, a leg-
 nagyobb forróságban is. Azonban a szőlő kötő-
 zése után se permetezzünk mindjárt, mert ilyen-
 kor sok levél megfordítatik és így nem a felső
 lapja kapja a permetet, ahol a peronospora meg-
 támadja, hanem az alsó, ahol a peronospora nem
 fog a levélbe hatolni.

A permetezés végzésénél az a cél, hogy min-
 den levél teljes felső lapja megnedvesítették; ezt
 tehát akár egy cirokseprővel is végezhetjük. Ez
 azonban lassú, és sokat hasztalanul szóró voltánál
 fogva igen költséges. Az ammoniakos keverék
 pedig így egyáltalán nem alkalmazható, mert amint
 cseppekben jut a levélre, ezt megperzseli.

A földmívelési miniszterium szerződéses vi-
 szonyba lépett Szávost Alfons budapesti keres-
 kedővel (Arany János-utca 11. sz.), ki a rézgá-
 licot 40 kr, a szódát 8 kr és a permetező-gépet
 21 fnton szállítja. Az ily permetező-gépek való-
 ságos, a legfinomabb harmatot hintik a szőlőle-
 vére, a leggyűgyűbb ember által is a legkönny-
 nyebben kezelhetők. Ugy a permetező-gépek, mint
 bármely. a kertészet, szőlő- és bortermeés körül
 felmerülő szükségek fedezéséről való közvetítést
 a „Borászati Lapok“ kiadóhivatala (Budapest,
 Köztelek) bárkinek díjtalanul végez.

Bizonyára lesznek, akik a rézgálic mérgező
 hatásától félnek. Erre egyáltalán nincs ok. Hogy
 miért, annak fejtegetése túlmegy célunkon.

Ne vessék meg szőlőbirtokosaink az ajánlott
 védekezést, vagy ne tartsák indokolatlannak a
 védekezésre hívást, mert nagyon keserűn fizethet-
 tik meg hiteltenségük árát; hanem áldozzák fel
 inkább 10—20-ad részét a termésnek a védeke-
 zésre, hogy ezáltal magát a termést megmen-
 tessék.

Bizonyos tekintetben még a fillokszeránál is
 nagyobb csapás a peronospora viticola.

Nagel Sándor.

Az új menetrend.

Uj menetrend lép életbe június 1-én az összes vasutakon. Nekünk bácskaiaknak ugyan kevés örömmük telik benne, mert jó összeköttetésünk csak Budapesttel van biztosítva; minden többi irány teljesen hátrébe van szorítva, sőt némely vonalon olyan célszerűen a közlekedés, hogy pályadíjért se lehetett volna rosszabbul be rendezni. Példákkal szolgálunk. Szegedre kétszer lehet ugyan menni napjában, eddig csak egyszer lehetett. Reggel 7-kor indul az ember s 11 után már ott van; vagy indulhat délelőtt 1/2 11-kor és megérkezik délután 4 előtt. Azonban visszafelé, vagyis Szegedről Zomborba már reggel 8-kor kell indulni, hogy délután 5-kor haza érjünk. Vagy pedig déli 1/2 1-kor, hogy este 9 óra- kor itthon legyünk. — De ez még hagyján! Végre is be kell látnunk, hogy talán rajtunk a sor, ily apró rövidségeket szenvedni és vigasztal- nók magunkat azzal, hogy így kívánják a világ- vonalak érdekei; azonban önámítás nélkül ezt sem tehetjük, mert ezt föltétlenül be kellene igazol- nunk a világforgalmat nem alteráló szárnyvo- nalak célszerű menettrendével. De erről szó sin- csen! Például Ó-Becséről Zomborba vagy vissza meginnt nincs direkt összeköttetése egyik vonal- nak se. Pedig hát ezt a helyi vasutat a magunk pénzén s a magunk helyi érdekeink ápolására csináltuk. Ennek jövedelmezőségét nem lehet és nem szabad a világvonalak szempontjából, hanem a helyi érdekek tekintetében kell mérlegelni. A vármegye közigi bizottsága is fölemelte megokolt kérelmét, de meghallgatásra nem talált. Megnyug- szunk sorsunkban, ha közülik velünk azokat a „magasabb tekinteteket“, melyek ezen mellözte- tést megfoghatóvá teszik. Mert az mégis csak paródiája a „helyi érdek“ vasutnak, hogy az ó-kanizsai ember, akinek járás-, szolgabíróvága, adóhivatala stb. Zentán van, ha ott csak egy- negyedórai dolga is akad, csak harmadnap kerül- het vissza haza — olyan a vasut járása. Ugyanis a vonat d. u. 1/25-kor indul el Kanizsáról, Zen- tára ér 1/26-kor, tehát mire bejut a kanizsai em- ber a városba, elmúlt a 6 óra s vége minden hivatalnak. Viszont vissza a vonat már reggel 3/7-kor, tehát oly időben, mikor még a hivatalszolgá se kezdte meg az irodák tisztogatását. De nemcsak a hivatalokra, hanem az üzletekre nézve is kedvezőtlen ez a menetrend és egy kis jóakarattal sem tehetjük rája minden költség nélkül. Nem is kell két vonat. Csak fordítsák meg a menetrendet, hogy érdekes Zentára akkor, mikor most indul és induljon akkor, mikor most érkezik. Az a Bács-Bodrogh vármegye, mely fél- millióval járult „helyi“ vasutaihoz, és azok az érdeklők községek, de különösen Ó-Kanizsa, meg- érdemelnek, hogy a menetrend csinálásánál leg- alább azokat a óhajait teljesítse az állam- vasutak igazgatósága, amely vágyak pénzáló- zatba nem kerülnek. Vagy csak nem gondolják, hogy öncsinálta vasutainkat azért adtuk állami kezekbe, hogy érdekkörünket ignorálják? avagy erővel jövedelmezőtlenekké akarják tenni vasutain- kat? hogy aztán könnyebben megválthassák?

Ilyen akaratlanul is bántó fölfevések hallha- tók megyeszerte, midőn látjuk, hogy a „várva- várt“ nyári menetrend még csak próbaképpen sem kísérli meg a kívánt csatlakozások tervbevitelét és túltétve magát a vasut címében fekvő „helyi“ érdekeken, szolgát — nem tudjuk milyen érde- keknak. Hiszen Becséről indulhat ez a vonat oly időben, aminet éppen a helyi érdekek kívánják, sőt csak akkor lehet jövedelmező, ha alkalmaz- kodik a vidék igényeire.

Bármi legyen is a közölt intézkedés magya- rázata, senki sem veheti rossz néven, ha a ka- nizsaiak, amint készülnek is, fölkeresik ország- gyűlési képviselőjüket és annak hathatós pártfo- gása mellett egyenesen magához a közlekedés- ügyi miniszterhez fordulnak sürgős jogorvoslatért. Az ő sérelmük olyan szembeszökő, hogy annak ignorációját, a hozott áldozatok után, nem is lehet föltételezni.

A kegyelet és igazság.

Válasz ily című közleményre.

Az ó-becei 48-as hadeseményt író Szulik József prépost ur hivatkozik a történelemre, mely ugyan a nyomatokat felmutatja, de a csata kellő felderítésével nem szolgálhat; ezen hadesemény felderítését a netalán még élő harcosokra bizza, kik a kérdéses csatában részt- vettek.

Alulírott a mennyire visszaemlékezem (de bizony sokat felejtettem 41 év óta), a kegyelet iránt való tisz- telettel meg fogva hazafiai kötelességemnek tartom, mint a kérdéses csatában működő Ferdinánd huszár, az ese- ményt lelkiismeretesen, a mint szememmel láttam, nap- fényre hozni:

Perczel Mór a kátyi vereség után szétvert hadával Verbász és Szeghgy környékén néhány napig pihent, azután táborokaratól búcsút vevén, Pestre utazott.

A megsértett és eltávozott fővezér helyébe Vetter tábornok lett kinevezve; alvezérék pedig Tóth, Czin- tula, s ha jól emlékszem, Perczy is. Perczel Mór eltá- vózása után másnap az összeszedett hadtestnek egyré-

szével indultunk a Tisza mentére az ó-becei hid megvé- dérére. A leégett s végig elpusztult Ó-Becse részén nyu- gotra foglalva hadállást; ott pár napig pihenve szervez- kedtünk. Hanem 1849. június 24-én kora reggel az egész hadtest gyakorlatot végzett mintegy 10 óráig s azután pihenőt fújtak; de egy fél óra mulva a tanyák alatt lévő előresein két sebesen vágatott huszár által a ve- zérnek hírül hozták, hogy az ellenség három hadoszlop- ban gyorsan nyomul előre. Ekkor az egész táborban a riadók harsogása, a dobok pergése hallatszott. A vezé- rek és parancsnokok vágatva ide s tova és egyegyed óra alatt a csapatok elhelyezve lőnek, és pedig: a gya- logság a temetőárokba, a kálvária környékén védelmi állásban, az ágyuk pedig a vásártér közepén. A mint a hadtest egyes részei csatarendben fel lettek állítva, már kivehető volt az ellenségnek tulnyomó ereje; három hadoszlopban való előnyomulása, de már azt is lehetett hallani, hogy az előőrök is aprózzák a tüzelést. Egy félóra után az ellenség ágyui, az ugynevezett bikaakol körül foglaltak állást, szemben a mi ágyúinkkal. Az ellenség jobbszárnya tartott a botrai szőlőknek; a bal- szárny a tiszakanyarulatnak; a középhad a temető és kálváriának. Szándékuk lehetett bennünket bekeríteni s az átvonulást a Tiszán megakadályozni.

Az ágyútüzeltést a támadó ellenség kezdte oly erősen s oly sürűn, hogy a mieink az ellenség tíz lö- véseire alig egyszer is feleltek, az ágyuk kevés száma miatt. Ezen ágyútüzeltés alatt már észrevehető volt, hogy az ellenség ágyui, főképp a kartács-golyók mint ritkítják a harcosok sorait. Mi Ferdinand-huszárok lettünk kirend- delve az ágyuk fedezetére, a hol is a század előtt lo- vagló Martinekó II. oszt. százados lábát a vastag combon elvitte a kartács; magam is ceskely emléket kapva; az elesett századosot Török-Becsére szállították. Tizenkét óra- tájban a mi ágyúink mindig ritkábban szóltak; erre a vezérek 5—6 pernyi tanácskozás után az ágyútüzeltést félbehagyták s a Tisza balpartjára az átvonulást paran- csolták. Az ágyúkkal még alig hogy átvonultunk, már a piactéren, a mi gyalogságunkat utólcára a hiducsán, mind a két részről kemény tüzelés fejlődött ki. Az ellent- állás makkas volt olyannyira, hogy vitéz honvédeink nem respektálták a tulnyomó erőt, hősiességgel elsántásgal meg- védték a hidat és az átkelést rendben elősegítették. E percekben érkezett segítségünkre T-Becséről egy század huszár és egy század gyalogság nagy fáradtan, de orosz- lani bátorsággal, minden tiltakozás ellenére a hidon át- mentek a jobbpartra, a hol az ellenség az utca közepéig hátrált; ott a hős székelyek szuronytszegeve akartak diadalt aratni, de fájdalom, céljukat nem értékék el, mivel az ellenség a leégett házából s udvarokból ke- mény tüzet szór rajjuk, kénytelenek voltak a hidon a tulsópartra megtizedelve visszajönni; a hidat maguk után egyrészen felszedték. Az ott elesett s megsebesült har- cosainkat az idő rövidsége, nemkülönbén a csata gyors kimenetelét miatt lehetetlen volt a tulsó partra átszállí- tani; azokat bizonyosan Jelasics, mint keresztény s lo- vágias tábornok létere, tisztességesen temettette el. Ezen esetnek felderítésére hivatalos voltának a Jelasics tábo- rában volt s még most is élő aggyastánok.

A csata lefolyása: kezdődött 11 órakor s végződött délután 3 órakor, eszerint négy órai folytonos tüzelés alatt, ki hinné el, hogy mind a két részről ne lett volna halott s sebesült?

Kik estek el? ez a kérdés! Én a többi elesettek- nek számát, se nevét nem tudhatom, mert nem értem rá se jegyezgetni, se csatatörténetet írni, sem pedig csatát fényképezni. Az én dolgom volt jobb kezemben a kardot, balban meg a kantárt tartani, hajnalól késő estig. Csak az előttem elesett százados nevét biztosan tudom, hogy Martinekó-nak hívták.

Ha tehát a történelemből kideríteni az elesettek nevét nem lehetett, javasolnám, hogy az országos honvé- degyelet megkeressen az érdekeltek; mivel az országunk különböző részein vannak fők-honvédegyletek s ezek a központtal érintkezésben vannak, lehetséges, hogy többen élnek még az öreg honvédek, kik az ó-becei csatá- ban részt vettek s talán bővebb adatokkal szolgálhat- nak mint én.

Hogy vitézek voltak-e?

E kérdésre már a 48—49. évi szabadságharc tör- ténete általános elismeréssel nyilatkozik; hisz honvédeink s huszáraink mindenütt s mindenkor megtették köte- lességüket; mit az ellenség is elismer; kivéve azon esetet, amikor a tulnyomó erőnek ellent nem állhattak; vagy a hadvezérek téves tervei szerint lett fogatatosítva a csata. S ha ezen eset ritkán fordult is elő, nem voltak a hős honvédeink s huszáraink az okai. Hogy valóban vitézek voltak az ó-becei hadtest honvédjei, már maga a védelmi harc bizonyítja, mert 4 órai csata után ágyúink, tászekereink, élelmiszereink, lovas századaink, honvéd- zászlóaljaink a legnagyobb rendben vonultak át a tulsó partra. Onnan késő este a t-becei hadtesttel egyesülve, táborba szálltunk.

Másnap reggel egy dandárral Aradra vonultunk s ott táborni föltüztük, a hol is figyelemmel tartottuk a zsalbalyi révátjárást (Szekelát), végre mintegy két heti tá- borozás után Temesvárnak, onnan pedig az aradi táborba szállva, egyesültünk Görgey összes hadtestével; két napi táborozás után újfeltájban kezdődött a vonulás Világos alá, ahol is a fegyverletétl végbe ment.

Erényi-Ellinger Ignác,
48—49-es honvédhuszár.

Hírek.

A beálló ünnepekre tekintettel, lapunk legközelebbi száma f. hó 30-án jelenik meg. A mai szám azért két teljes ivet foglal magában.

Karlócáról írják: Brankovits György, patri- riárcha székhelyéről Dályára utazott, hogy a kirendelt bizottságtól a dályai uradalmat átvegyje. Fogadtatására megjelentek a politikai hatóságok és a környékbeli szerb papság. Miután az átadás több napot fog igénybe venni, ösztönsege mintegy 10 napig fog Dályán tartózkodni. Mult szombaton audiencián voltam Brankovits patriárká- nál s többek közt felemlítette, hogy több magyar hírlap tévesen azt a hírt terjesztette, miszerint a karlócai theo- lógia épülete zsuppal van fedve. Ez mint mondá — va- lóltan. Az épület cesréppel van fedve, de roskadozó állapotban van s felépítése a közel jövőben meg fog történni. A theologusok ellátását pedig a patriárka saját

jövedelméből fogja fedezni. Az egész elmúlt héten érke- ztek tisztelgő küldöttségek a legtávolabbi vidékekről, kiket a patriárka töle szokott leereszkedéssel fogadott s akik csak itt megfordultak, nem győzik eléggé diésérni a ki- tűnő egyházfejedelm előzekénységét és jóségát.

Uj orvos. Makszimovits Vazul, a zombori fő- gimnázium volt jeles nevéndéke, néhai Makszimovits György volt városi tiszti orvos fia, a napokban promo- veáltatott orvosra a bécsi egyetemen.

Előléptetés. Milojevits Milorad palánkai fiatal ember a budapesti egyetemen promoveáltatott jogtudo- mányi tudorrá.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy május hó 26-án, azaz pünkösd hétfőn, délelőtt 10 órakor, az e célra kibérelt helyiségben, urvacsoarával egybekötött istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. lel- kéész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Meghívatás. Bács-Bodrogh vármegye történelmi társulata szombaton folyó évi május hó 31-ik napján délután 3 órakor a megyei székház földszinten (közép épület, jobboldali folyosó, utolsó ajtó), a történelmi társulat helyiségében, az alapszabályok 23. §-a értelmében, tiszt- ujtással kapcsolatos rendes évi közgyűlést fog tartani, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívattak. A köz- gyűlés tárgyai: 1. Titkári jelentés a múlt évről. 2. Az 1889-ik évi számadások és az azokra vonatkozó számvizsgálati jelentés bemutatása, egy a felmentvény iránti határozat hozatala. 3. A tisztújítás megejtése. 4. Az 1890 ik évi költségvetési előirányzatnak megállapítása. 5. Folyó ügyek és netalántáni indítványok tárgyalása. 6. A beérkezett értekezések felolvasása. Zomborban, 1890. évi május hó 16-án. Schmausz Endre, elnök.

Iparosainknak tudomásul. Minthogy a f. é. május hó 11-ére hirdett közgyűlésre elegendő számu ipartestületi tag nem jelent meg, alapszabályaink 12. §-a értelmében f. é. május hó 25-én d. e. 10 órakor a vá- rosháza nagytermében ugyanazon tárgysorozatalt új rend- kívül közgyűlés fog tartatni, melyre a Zombor város területén lakó iparosok tisztelettel meghívattak. Husvéth István s. k., ipartestületi elnök.

Iskolalátogatás. Dr. Hoffmann Károly kulai plébános és érseki hiv. iskola felügyelő, folyó hó 20-án Hódásághon időzött az ottani róm. kath. népiskola meg- vizsgálása végett. A kitünő tanterfű a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel időzött az egyes osztályok- ban és azon meggyőződést nyerte, hogy a község tan- ügye hivatott és lelkes buzgalmu vezetők van bízva. A tapasztaltak felett a derék tanítóknak, Tillinger Miklós hielenzönnek, de különösen az 5. és 6. osztály vezeté- sével megbízott Wenk Benedek kántortanítóknak, legua- gyobb megelégedését és elismerését fejezte ki. Bácsú- zászor különösen lelkeire kötötte a tanítóknak, hogy mint eddig, ugy a jövőben is, legfőbb gondot a magyar nyelv tanítására fordítsanak. r. t.

Rendkívüli közgyűlés. Bács-Bodrogh t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi május hó 30-án d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Allandó választmányi ülés. A folyó hó 30-án megtartandó rendkívüli vármegyei közgyűlésen felveendő tárgyaknak tárgyalásra való előkészítése céljá- ból az allandó választmány f. hó 29-én délelőtti 10 óra- kor a vármegyei székház kistermében ülést tartand.

Dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1890. évi június hó 4-én (szerdán) a polgári kaszinó-egylet helyiségeiben felében a Zomborban léte- sitendő zeneiskola alapja, felében pedig saját pénzára javára dal- és táncestélyt rendez, melyre a nagy- érdemű közönséget tisztelettel meghívja. Misorozat: 1. „Boldog éjjel“. Férfikardal, Zimay Lászlótól. 2. Mode- rato és Allegretto. Hármas, hegedűre, Gordonkára és zongorára. Danclától. Előadják Paul Kálmán ur két leány- kájával: Mariskával és Dórával. 3. Kettősadal Donizetti „Kegyencenő“ című dalművéből. Éneklők Tessényi Vilma k. a. és Sztokkovits György ur. 4. Duo hegedűre és zongorára, Beriottól. Előadják Komlós Armin és Berg- mann Ágost urak. 5. Aria Massenet „Lahore királya“ című dalművéből. Éneklők dr. Horváth Akos ur. 6. Honfí- dal. Előadja a dalárda férfikara. — Belépőjegyek 1 forintjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. A zeneiskola javára fellíftetések készségeggel átvesz a dalárda. Kezdet 8 órakor.

Gyászshir. A szerb nemzetnek és irodalomnak halottja van; Kátyanszky István, költői néven Vladiszlav, publicisztai néven Sztari Bard, a belgrádi Velika Szer- bia (Белика Сербия) lapszerkesztője, 62 éves korában elhunyt. A boldogult Szenttamason született 1828. dec. 24-én, iskoláit Karlovicán és Szegeden, a jogot Egorben és Zágrában végezte. A szerbek egységének és sza- badságának nagy szószólója volt és mint költő már 1848-ban föllépett. A szerb irodalmárok őt „szerb Petőfi“nek nevezték.

Ajándék a lövész-ünnepélyre. Móricz Pál, Ujvidék sz. kir. város országgyűlési képviselője, az uj- vidéki polgári lövész-egylet 100 éves ünnepélyének jub- iletumára 42 darab es. és kir. aranyat ajándékozott.

Az ujvidéki g. k. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok június hó 19-én tartatnak meg.

Moholyról írják: A helybeli szerb hitközség küldöttségileg üdvözölte e hó 19-én az uj patriarkát. Megjelentek: Popovits István plébános, Dejanovits M. D., Vukovits Arkádia, Mátis Dusan Joszim, Gruja és Lyuba, Kovácsits Joca, Ranski Laza, Markovits Jova, Jurisits Pera, Maeskáski Milos, Mojovits Mita, Mladen Marjanov. A küldöttség szóznoka Vukovits volt, akinek beszédét a patriárka igen szívélyesen viszonozta. Tisz- telgés után a bácsi püspökhöz ment és arra kérte, hogy rendeljen el újabb vizsgálatot a moholyi g. k. hitközségben dőlő ama zavarok ellen, melyeket ottan Radulovits Nikola mostani káplán is volt helyettes plé- bános okozott. A püspök megígérte, hogy pártatlan vizsgálatot küld ki.

Nagy hangverseny. Folyó 26-án, hétfőn, a városi színházban Liedl Ferenc ur hegedűművész, Révfy Liza k. a. zongoraművész, Asztaller Irma k. a. opera- énekesnő, Kornay Richárd ur operaénekes hangversenye. Misor: I. Goldmark. Suite (az első 3 rész), előadják: Liedl Ferenc ur és Révfy Liza k. a. II. Viextempis Fis moll hangversenye (a 3-ik részben nagy Cadencia), előadja Liedl Ferenc ur. III. Proch. Változatok, előadja Asztaller Irma. k. a. IV. a) Henselt. Orage, b) Lesche- titzky. Valse chromatique (As dur), előadja Révfy Liza k. a. V. a) Donizetti. Dal „Don Sebastian“ című ope- rából, b) Wagner. Dal az esti csillaghoz, előadja Kornay

Richard
Prelude
VII. Ver
kettős cl
ur. VIII
Helyára
kr. —
3., 4.,
— 9. és
— 2. sor
Karzati
váltható
pályaber
intézkéd
rik, impre

Égy
Djakovár
dag bácsi
századvö
patkót ne
nyira dü
ütötte, ho
tölt való
— föl fog
tán rábes
kérdzik o
agon, az
a jelenté
s a szeren
tásában ki
zott egyik
állást elne
tartóztatták

Máj
majlist ta
vesen lát.

Hir
részeről e
veztett ép
ból folyó é

9 órakor
ajánlatokk
tartatni, me
vannak. A b
szent-ivan
teendő bizt
Befejezési
palánkai pö
szakaszna
biztosíték a
zési határ d
zettel, hogy
alatt a kisp
munkákra v
az illető a
dási helye.
lati árak, é
betukkel is
vonatkozás
síték késp
és névérté
ható értéke
június hó 2
alispánjára
tukhoz a kö
köveket tar
asztják, uy
z ajánlatok
oritékára v
tra vonatk
előirt kel
— egy az
Azok k
vilános
lmi, kötele
híttékokot
be az árle
teszgekkel
tartanak k
részes árle
irányzó ok
beliügypály
menteni. V
letes ajándé
okmányok
hivatam a
Zombor, Is
alispán.

Kére
berőnek me
személy-shá
rintot tartal
test, Wiefel
kinyomozta
Valentin köz
vizsgálat mos

Palánk
Szálloda meg
letének alap
járásbíró ált
jelenlétében,
más követé
meg s igen
és társai, mi
ségüknek ele
ellentük szál
készítésére is
tévedésből ki
egy 80 méter
épülettel a ka
nélkül fogják
gok pedig te
sokkal szebb
vetésben előir
danak ismét
háza már 17-
lezte a rendez
bácsi által é
vasárnap delu
lyiségből az óva
mellett az ujj
a hol már terit

Melléklet a „Bácska“ 40-ik számához.

Richard ur. VI. a) Liedl. Mythe hongroise b) S. Bach. Prelude, magán hegedűre, c) Liedl. Milonge, előadja Liedl VII. Verdi. „Trubadour“-ból Leonora és Luna közti kettős előadja: Asztaller Irma k. a. és Kornay Richárd ur. VIII. Magyar dalok, előadja Asztaller Irma k. a. Helyárok: Proscenium-pályát 4 frt. — Pályát 3 frt 50 kr. — Tánclászlók a két első sorban 1 frt. Zártszék 3., 4., 5. és 6. sorban 80 kr. — 7. és 8. sorban 60 kr. — 9. és 10. sorban 50 kr. — Erkölyszék 1. sorban 1 frt. — 2. sor 60 kr. — Földszinti és erkély-állóhely 40 kr. Karzati ülőhely 30 kr. — Karzat 10 kr. Jegyek előre válthatók Kollár József ur. könyvkereskedésében. A t. páholybélő uraságok kéretnek, helyeik iránt ugyanott intézkedni. Kezdeté pontban 8 órakor. Dr. Altay Henrik, impressárió.

Egy huszár földink meggyilkolása. Djakovarról írják: E hó 12-én egy huszár — egy gazdag bácsai nagybirtokos egyetlen fia — jelent meg a századkövácsonál, hogy lovát megpatkoltsa. A huszár a patkót nemtalálta megfelelőnek, mi miatt a kovács annyira dühbe jött, hogy a huszárt kalapácsával úgy hasba ütötte, hogy eszméletlenül esett össze. A kovács — attól való féltelmében, hogy a katona — ha magához tér — föl fogja őt jelenteni, a kalapácsal agyonverte. Ezután rábeszélte a műhelyében alkalmazottakat, hogy ha kérdezik őket, mondják, hogy a huszárt a lova rugdosata agyon, az illető hatóságánál ily értelemben is tette meg a jelentést. Azonnal bizottságot küldöttek a helyszínére s a szerencsétlen huszárt fölboncolták. A kovács állításaiban különben sem hittek s a műhelyben alkalmazott egyik legény, ki a huszárnak földije, a való tényállást elmondta, minek alapján a kovácsot azonnal le-tartóztatták.

Majális. A zombori felsővárosi óvoda június 1-én majális tart, melyhez az egyesület vendégeket is szívesen lát.

Hirdetmény. Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett építési és helyreállítási munkák biztosítása céljából folyó évi június hó 3-ik napjának (kedden) reggeli 9 órakor a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli verseny tárgyalás fog tartatni, melyhez a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak. A biztosítandó munkák a következők: I. A prigl-szent-iváni vasúti indóházhoz vezető út kiépítése; Leteendő biztosíték a megajánlandó vállalati árnak 10%. Befejezési határidő 1890. évi október hó 15-ike. II. A palánkai gőzhajó állomáshoz vezető hasított kövü utszaszakasznak kavicsos uttá leendő átalakítása. Leteendő biztosíték a megajánlandó vállalati árnak 10%. Befejezési határidő 1890. évi július hó 15-ike azon megjegyzéssel, hogy a megkezdés napjától számítandó 14 nap alatt a kiépítés okvetlenül befejezendő. Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok, melyekben az illető ajánlók neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlott egységi és összes vállalati árak, és pedig az utóbbiak, úgy számokkal mint betűkkel is kiírandók és a melyekhez az illető vállalatra vonatkozólag fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó, folyó évi június hó 2-ik napjának délutáni 5 órájáig a vármegye alispánjára címelve nyújthatók be. Versenyzők ajánlatukhoz a közfajból megfelelő és pecsételt ellátott minta köveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fogva vétetni. Az ajánlatok külön-külön adandók be, s mindegyiknek borítékára világosan feljegyzendő, hogy az mely vállalatra vonatkozik, a kített határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelteket bármely tekintetben nékülöző ajánlatok, úgy az utó ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Azok kik az itt felsorolt vállalatok valamelyikére a nyilvános szóbeli verseny tárgyalás után kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek. A szóbeli árlejtés megkezdése előtt abban részt venni szándékozik tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírásokat okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlataikban kötelesek megtenni. Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zombor, 1890. évi május hó 18-án Schmausz Endre, alispán.

Kézrekerült tolvaj. Valentin Dávid bajai bérlőnek még a múlt hó 24-én a „Fiume“ nevű dunai személyszállító hajón kilopták a zsebéből tíz ezer forintot tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség most a tettet, Weinfeld Ignác pincér utazó-zsebtolvaj személyében kinyomozta és letartóztatta. A lopás elkövetése előtt Valentin közelében egy sarokban ült s alvást színel. A vizsgálat most folyik ellene.

Palánkai hírek. (Alapkö-letétel. — Majális. — Szálloda megnyitása.) A palánkai kir. járásbíróság épületének alapkö-letétele e hó 14-én Tillinger Sándor kir. járásbíró által eszközöltetett, Schönholn kir. főmérnök jelenlétében, melyet a kaszinó kertjében egy nagy áldomás követett. A munka folytatását 16-án reggel kezdték meg s igen szépen halad; a vállalkozók, Hemler és társai, mindent elkövetnek, hogy elvállalt kötelezettségtüknek eleget tegyenek s a sok mendemondát, mely ellentük szállongott, megcáfolják; sőt olyan munkák el-készítésére is vállalkoztak, a melyek a költségvetésből tévedésből kimaradtak, ezek pedig a fakamrák és mintegy 80 méter hosszú járda az utcán — a telekkönyvi épülettől a kaszinóig — s ezeket minden fölszámítás nélkül fogják helyreállítani. Az eddig beszerzett anyagok pedig teljesen kifogástalanok, sőt a váróhelyiség sokkal szebb kövekkel fog kirakotni, mint a költségvetésben előirányozva van. — Vasárnap a palánkai óvodának ismét nagy napja volt; a Mezey Károly bácsi háza már 17-én este fel lett lobogóva s ezzel azt jelezte a rendező bizottság, hogy holnap lesz a Mezey bácsi által évenként megtartatni szokott majális, s így vasárnap délután 2 1/2 órakor indult meg az óvoda-helyiségből az óvodánapi és dada felgyelete alatt zeneszó mellett az ujjongó csapat és ment Mezey bácsi házába, a hol már terített asztal várta a kis gyerekekből álló

nagy csoportot. A felvonulás igen érdekes volt, Mezey bácsi az udvar közepén a májusfánál várta vendégeit — mert ez is volt felállítva — s itt a gyerekek körül-fogták, daloltak és torlukszakadtából éljenzték a Mezey bácsit. A majális körülbelül 8 óráig tartott s a nagy udvarban csak úgy hemzsegett a közönség, mert a mulatók is sokan voltak, de a kíváncsiak még többen, a kiszolgálát pedig kitünő volt, mert a kis háziasszonyok, akiket a rendező bizottság kért föl e tisztre, ugyancsak kitettek magukért, sürögtek-forogtak, mint az orsó, s csak inteni kellett, már ott volt 3—4 is belőlük. Tehát minden jól ment, minden jó volt s azért mi — a szülők — kötelességünknek tartjuk, hogy a Mezey bácsinak, aki gyermekünknek minden évben ilyen örömet csinál, a nyilvánosság előtt is köszönetet mondjunk s kívánjuk, hogy őt a mindenek alkotója, az emberi kor legvégső határáig, a mai jókedvében, éltesse! — A napokban lesz a „Duna“ szálloda kertjének megnyitása, katonai zenekar közreműködésével; hogy kifizeti-e az majd magát, azt nem tudjuk, mert most készűl elmenni a német színészársaság; egy hét előtt volt ünnepeles megnyitása a kaszinó kertjének s ugyanakkor volt ünnepeles az apatini sörcsarnokban is.

**Törvényellenesen távollévő hadköte-
lesek.** Bács-Bodrogh vármegye Csonoplya községben 1869. évben született Izsák Gábril, Sztanisics községben 1869. évben született Bogár István, Sztanisics községben 1869. évben született Maxinovits János, Csonoplya községben 1868. évben született Bezetics János, Csonoplya községben 1868. évben született Bezetics József, Ó-Szivac községben 1867. évben született Eben Ferenc, Sztanisics községben 1867. évben született Gyurics József, és Ó-Szivac községben 1867. évben született Rakovec Márton jogtalan távollévő hadkötelesek ismeretlen helyen tartózkodnak. Felkéretnek az összes hatóságok, miszerint nevezett hadköteleseket hatóságuk területén nyomonítani és feltalálás esetén ezen hivatalhoz kísértetni sziveskedjenek. Zombori szbiró.

Válasz a „Panaszok a zsidó hitközségből“ című közleményre. A „Bácska“ f. évi 39-ik számában a hírek rovatában egy „Panaszok a zsidó hitközségből“ című közlemény jelent meg, mely a hitközség nagyerdemű és közszeretetének örvendő főrabiját gyanúsításokkal halmozza el. A hivatkozott közlemény a hitközség minden egyes jobbjelölt tagját mélyen megbotránkozta és a képviselőtestület f. hó 20-án tartott ülésén méltatlanul megburcolt főrabijának fényes elégtételt szolgáltatott, midőn a magát magyar zsidónak valló közleményét rágalomnak nyilvánította s szeretett lelkipásztorának feltétlen bizalmat szavazott. Ugy a nagyerdemű főrabij, mint a hitközség reputációja érdekében kötelességének tartja az alulirt képviselőtestület, a hivatkozott közleményben foglalt állításokat a nyilvánosság előtt is valótlannak nyilvánítani és kijelenteni, miszerint a főrabij a f. hó 17-én tartott hitszónoklatban a létesítendő női-kart nem is érintette, egyes személyekről pedig sem említést, sem célzást nem tett. Hogy pedig e napon a főrabij német hitszónoklatot tartott, ez abban leli indokát, hogy a szónoklatok a hitközség kívánsága folytán felváltva magyar és német nyelven tartatnak s e napon ép a német szónoklat volt soron. Hogy a közlemény írója ebből a köztudomású tényből is vádat kovácsol, az szavahihetőségét eléggé jellemzi. A hitközség derék és nagyerdemű főrabijja közmegelegedésre tölti be állását s mint igaz hiva a haladásnak, mint hű bajnoka a felvilágosodásnak, mint buzgó lelkipásztor és jó hazafi méltan megérdemli azon közbecsülést, melyet rövid működése alatt kivívott magának. Szolgáljon ez a méltatlanul megburcolt lelkipásztornak elégtétellel és a magyar zsidó álarcot viselő ismeretlennek megismertetésül. Zomborban, 1890. évi május hó 20-án. A zombori izr. hitközség képviselő-testülete.

Baleset. Gaál Ferencet, a szabadkai zenede igazgatóját, súlyos baleset érte. A palicsi fűrődőből jövet, kocsija selyfordult, még pedig oly szerencsétlenül, hogy Gaál a jobb karját eltörte. Két-három hónapra át kell az ágyat őriznie és csak aztán válik meg, vajjon zenészi hivatásában használhatja-e még valaha a karját?

Esztívő. Czvetkovits Koszta, helybeli ismert nevű fűszerkereskedő, hétfőn esküdtött örök lúszéget Versecen a kedves Konstantinovits Szandi kisasszonynak. A fiatal pár hazajövet másnap, kedden, este itt is megtartotta a lakzát, melyen előkelő és fényes társaság vett részt. A lakoma, melyen a násznépnek kivül a vőlegény nőlten jóbarátjai s asztaltársasága is hivatalos volt, a Csitaonica vendéglőben folyt le. Vacsora alatt a fiatal párra egymást érték a felköszöntők, melyek közül különösen a koma szerepét vívó Rogulits őrnagy és Gruics tanár „zdraviciái“ tettek nagy hatást. A vacsorát Bagyik János jónévi vendéglősnök szolgáltatta, ki ezuttal is igazolta úgy a kifogástalan kiszolgálással, mint izletes ételleivel és boraival vendéglőjének méltan megérdemelt jó hírnevét. A talpalávalót Herczenberger Sándor zenekara szolgáltatta, melyet dudaszó váltogatott föl. A kedélyes társaság csak reggel oszlott széjjel. Egy jelen volt.

Körözések. Ismeretlen tartózkodású, lopás bűntette miatt 6 havi börtönrre harmadbírósigalag elítelt, lopás és hatóság elleni erőszak büntette miatt vád alá helyezett verbázi születésű Schmidt Fülöp, továbbá hatóság elleni erőszak miatt vád alá helyezett ismeretlen tartózkodású verbázi születésű Schmidt Henrik országos köröztesítéket, az alulírott királyi törvényszék elrendel-vén, megkerestettek az ország összes hatóságai, hogy a nevezettek nyomon, elfogni, s elfogatásuk esetében a legközelebbi kir. ügyészhezg bekísértetni sziveskedjenek. Pancsovai kir. törvényszék.

Az újvidéki-palánkai róm. kath. tanító-egylet ez évi nagygyűlését f. hó 27-én Újvidéken fogja tartani főtisztelendő lovag Eigl József esperes-plébános és egy-leti elnök ur elnökléte alatt. Targyisorozat a következő: 1. 9 órakor sz. mise az újvidéki róm. kath. plébánia-templomban. 2. Elnöki megnyitó. 3. A következő tétel-eknek tárgyalása: I. Mi a népokolának főfeladata a nevelés és tanítás illetőleg a mi időnkben? (E tétel kidolgozásával megbízattak: Jelinek Béla ternerini, Mayer László tovarisovai, Veszely Aranka újvidéki és Csarsch Gábor palánkai tanítók.) II. A magyar nyelv tanítását illetőleg, sorolja fel a tanító azon módokat, amelyekkel a magyar nyelv tanítása legcélrányosabban eszközölhető. (Zitl Berta palánkai, Csolics György, Hepp Lajos ó-futtaki és Eisemann Mihály parabutyi tanítók.) III. Fejtessék meg: mily célok van a tanítói tanácskoz-

mányoknak? Jelen alakjokban ezen értekezletek mi nálunk elér-e kitűzött céljokat csakugyan s ha nem a) miért nem? b) hogyan volna az inkább elérendő? (Török Pál ó-kéri, Flittner Dénes szablayi, Bilanits Vince bukini és Winkler Károly bukini tanítók). A tavali nagygyűlés határozata szerint az I. tétel legjobb megfajtése 20 frt, a második 15 frt és a harmadik tétel legjobb megfajtése egy arannyal fog megjutalmaztatni. Minden egyleti tag pályázhat a 3 tételre. 4. Jelentés a pénztár állapotáról. 5. Indítványok. 6. Tisztújítás. A gyűlés bevégeztével a közebed Profuma Mátyás jómirevű vendéglős helyiségeiben fog tartatni. Egy teríték ára (beszámítva 1/2 liter bort) 1 o. é. frt. Jelentkezhetni Kaltner Ev. János újvidéki róm. kath. tanítónál.

Majális. A zombori r. k. elemi népiskola fitanulói a kültéri mindkét nembeli tanulókkal együtt május 21-én szerdán tartották meg az idei majálisukat. Habár az előző években ily alkalomkor észlelt élenkség hiány-zott is, a majális egészen sikerültnek mondható. A kis emberek úgy rakták a csárdást szőlóban, hogy öröm volt nézni. A délelőtti egyhanguságát ellensúlyozta elő-zékenységeről ismert Horvátovics Stipó urnak egy 11 óra után a tanítók részére küldött egy hordó kitünő söre, mely szívessegeért ez uton is köszönetét nyilvánítja a tanítói testület. — A délutáni órákban, bár nem nagyszámú, de intelligens közönség kocsizott ki, a kis-csinyek multságában gyönyörködni, sőt estefelé már a felnőttek is táncra kerekedtek. A tanuló ifjuság 7 óra után szép rendben vig énekszóval tanítóik vezetése mel-lett haza vonultak.

Aljegyző választás. Petrovácon községi al-jegyzővé Feldmann Ármín glózsáni segédjegyző választott meg.

Omnibuszközlekedés. Spitzer Bernát élelmes és derék vállalkozónk omnibusz közlekedést óhajt léte-síteni, a várostól a Ferenc-csatornáig és Sikaráig. A vitelbér a várostól Sikaráig személyenkint 20 kr, a Ferenc-csatornáig 10 kr. Az ilyen kezdő vállalat megér-demelné, hogy az adókövető közegek ellenében is köz-pártolást élvezzen annál inkább, mert nálunk a felfel-csillámoló vállalkozási kedvet éppen a rosszul felfogott köz-érdek nevében előbb megölik, mint sem adóképesse nő-hetné ki magát. — Még csak a vállalat életrevalósága érdekében kívánók, hogy a Sikarába féláru gyermek-jegyek is legyenek!

Városi közgyűlés. Zombor sz. kir. város tör-vényhatósági bizottsága 1890. évi május hó 23-án délután 4 órakor a városháza nagytermében rend-kívüli közgyűlést tart. Targyak: 1. Brankovits György karlócai görög kel. érsek és szerb patriárkához meg-valasztása alkalmából intézendő üdvözet iránti intéz-kedés. 2. A városházi hivatalos helyiségek átalakítása tárgyában kiditűdött bizottság jelentése. 3. A sikarái ven-déglő építési bizottságának javaslata az épületen alkalmazandó oromdisz tárgyában. Kelt Zomborban, 1890. évi május hó 21-én. Dr. Csiliás Benő, polgármester.

Obrovacról írják: A kereskedelmi miniszter a helybeli megüritült postamesteri állásra Graul Miklóst nevezte ki.

Lőtenyésztésünk emelése. Az e hó 14-én Budapesten (Angyalföldön) megtartott árverésen, a Capitián Violet (Frohner) telivér mentelepebből 4 darab meg-nyénkebe is került, Rác György kulai birtokos ugyanis egy gyönyörű 2 éves csodórt vett, egy darab anyancak-át csikóval Edgár csodórtól, és egy egyenes kancasik-kót szintén Edgár csodórtól. Az említett Edgár telivér csodórt az állam 10,500 frton vette meg. Továbbá egy alkalmi vételt tett Korbuly István kutosi és szikoni méneséből, a mely örökösödés folytán lett elárverezve, 10 darab 2 és 3 éves kancasikót és két darab herélt 156—167 centiméter magas félvér Furioso XII. és Tar-qtettől.

Utazás Berlinbe, Hamburgba, Svéd és Norvégiába. Mint már röviden említettük, a m. á. v. menetjegyjárodája július 2-án kirándulást tervez Ber-linbe Hamburgba Svéd és Norvégiába még pedig úgy, hogy a résztvevők tetszés szerint vehetnek részt az utazás-ban. Csak Berlinig és vissza esetleg Hamburgig és vissza, vagy pedig részt vesznek az egész utazásban a Nord Capig és vissza. Akik az egész utat megkívánják tenni, azok jegyeiket csakis teljes ellátással otthon vál-tatják meg, míg azok a kik csak Berlinig vagy Ham-burgig utaznak, válthatnak jegyet ellátás nélkül is tetszés szerint. Megjegyzendő, hogy ez az utazás távolról sem téveszthető össze azzal az utazással, melyet egy ma-gánosokból álló társaság szintén ez irányban vállalkozik rendezni. A menetjegyjároda régi jó hírneve melyet sér-tetlenül fentartani természetesen kötelessége és feladata, kezeskedik arról, hogy az utazók minden igénynek meg-felelőleg el lesznek látva úgy az utazás alatt, mind az egyes városokban. Az utazás különben úgy van tervezve, hogy a csak Berlinig vagy Hamburgig menő turisták, akik ez alkalmat fel akarják használni, a német és belga tengerparti fűrődök meglátogatására vagy azok valamelyi-kebe hosszabb időzésre erre a legkedvezőbb körülmények között találjanak módot. A berlini utazásnak külön vonzó erőt adnak azok a nagy mérvű ünnepek, melyeket ép ez időben rendez a németországi lövész egyesület, melyre a magyar lövészek is kaptak nagyon szívesen meghívást s melylyel több egyesület élni is szándékozik. A menetjegy iroda, mint hogy a jegyek 60 napig érvé-nyesek, rendelkezésére áll abban is, hogy a turisták Berlinből vagy Hamburgból válthassanak már itt Buda-pestben vasúti jegyeket az összes tengerparti fűrődökig és vissza, sőt gondoskodik arról, hogy az illető fűrőd vá-lamelyik előkelő szállójában megszállhasson, lakás és étkező jegyeiket a menetjegyjárodában előre váltva ter-mészetesen sokkal jutányosabban mint ezt a helyszínen tehetnék. Minderről legközelebb fog megjelenni a rész-letes program, de jelentkezések előre is elfogadtatnak. Az utazás ára: Budapestről Berlinig tartózkodás 3 nap és vissza ellátás nélkül I. oszt. 66. — II. oszt. 52 frt. ellátással I. oszt. 96 frt. — II. oszt. 74 frt. Budapestről Hamburgig tartozik: Berlin 3 nap; Hamburg; 1 nap és vissza ellátás nélkül I. oszt. 80 frt. — II. oszt. 60 frt. el-látással: I. oszt. 110 frt. — II. oszt. 85 frt. — Buda-pestről a Nordcapig és vissza (32 nap) I. osztály 660 frt. II. oszt. 550 frt.

Fizetéseképtelenség. Glücksthal Hermann zen-tai kereskedő fizetéseképtelenné lön.

Árverés. Stein Sámuel 5443 frt b. ingatl. jul. 27. Ó-Becse.

Vasúti menetrend 1890. évi június hó 1-től.

Szeged—Szabadka.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.
Szeged indul	8.00	11.58	1.37	4.25	8.43	
Rózke	8.20	12.18	1.57	4.49	9.09	
Horgos	8.36	12.35	2.13	5.04	9.26	
Palics	8.57	1.05	2.32	5.43	10.17	
Szabadka érkezik	9.22	1.20	3.07	6.00	10.36	
Szabadka—Szeged.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.
Szabadka indul	5.10	9.51	2.35	6.32	7.40	
Palics	5.31	10.09	2.51	6.49	8.20	
Horgos	6.18	10.43	3.22	7.21	8.54	
Rózke	6.36	11.00	3.36	7.35	9.10	
Szeged érkezik	7.00	11.23	3.55	7.54	9.29	
Szabadka—Eszék.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	
Szabadka indul	5.34	2.10	6.55			
Tavankút	6.09	2.50	7.26			
Bajmok	6.40	3.19	7.52			
Militics	7.25	4.12	8.34			
Zombor	8.05	5.00	9.02			
Szt.-Iván	8.36	5.35	9.29			
Szánta	8.55	5.57	9.46			
Gombos érkezik	9.11	6.16	10.01			
Erdőd indul	10.40		11.25			
Dálya	4.10	11.29	5.00			
Dráva-Szarvas	4.28	11.50	5.23			
Eszékre érkezik	4.55	12.21	5.55			
Eszék—Szabadka.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Eszék indul	10.10		3.46	11.05		
Dráva-Szarvas	10.47		4.23	11.33		
Dálya	4.30		5.08			
Erdőd érkezik	4.46		5.24			
Gombos indul	5.57	9.15	6.24			
Szánta	6.13	9.34	6.46			
Szt.-Iván	6.30	9.54	7.09			
Zombor	7.06	10.49	8.10			
Militics	7.26	11.13	8.38			
Bajmok	8.12	12.00	9.37			
Tavankút	8.32	12.22	10.02			
Szabadka érkezik	9.02	12.55	10.42			
Budapest—Zimony—Belgrád.	Exp. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	V. v.	
Budapest indul	2.35	7.55	2.40	2.55	9.45	
Kis-Körös érkezik	4.31	11.04	4.52	7.40	1.49	
Kis-Körös indul	4.37	11.16	4.59		1.59	
Kis-Szállás		12.28	5.48		3.34	
Kelebia		12.46			4.00	
Szabadka érkezik	5.44	1.02	6.12		4.20	
Szabadka indul	5.50	1.46	6.26	4.30	5.24	
Csantavér		2.11		6.15		
Topolya		2.34	6.59	6.08		
Hegyes-Feketehegy		2.56	7.16		7.20	
Verbász-Kula		3.16	7.30		7.46	
O-Kér		3.34	7.44		8.15	
Kiszács		3.51		8.38		
Ujvidék	7.40	4.19	8.21	9.15		
Zimony érkezik	8.59	6.21	9.45	11.56		
Belgrád	9.09	6.45	10.05	12.30		
Belgrád—Zimony—Budapest.	Tv. sz.	Exp. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.	
Belgrád indul		3.02	5.30	8.27	3.20	
Zimony indul		3.12	6.11	9.00	3.56	
Ujvidék		4.43	7.43	11.16	7.19	
Kiszács			11.38	11.38	7.58	
O-Kér			8.13	11.55	8.22	
Verbász-Kula			8.28	12.18	8.51	
Hegyes-Feketehegy			8.40	12.36	9.14	
Topolya	6.42		8.57	1.02	9.47	
Csantavér	7.23			1.21	10.13	
Szabadka érkezik	8.21	6.30	9.32	1.45	10.50	
Szabadka indul		6.38	9.46	2.25	11.28	
Kelebia				2.43	11.52	
Kis-Szállás			10.11	3.03	12.20	
Kis-Körös érkezik		7.49	10.59	4.12	1.58	
Kis-Körös indul		4.32	7.54	11.06	4.21	2.13
Budapest érkezik		9.45	10.05	1.20	7.30	6.40
Szabadka—Baja.	V. v.	Sz. v.				
Szabadka (vendéglő) indul	5.45	2.45				
Csikéria	6.32	3.20				
Bács-Almás	7.18	3.52				
Bikity-Borsód	8.02	4.26				
Baja érkezik	8.52	5.02				
Baja—Szabadka.	Sz. v.	V. v.				
Baja indul	10.26	6.50				
Bikity-Borsód	11.05	7.51				
Bács-Almás	11.45	8.47				
Csikéria	12.10	9.21				
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.40	10.00				
Kis-Körös—Kaloosa.	V. v.	Sz. v.				
Kis-Körös (vendéglő) indul	11.27	5.10				
Keel	12.09	5.48				
Öreg-Csertő	12.40	6.15				
Kaloosa érkezik	1.07	6.38				
Kaloosa—Kis-Körös.	Sz. v.	V. v.				
Kaloosa indul	8.55	2.18				
Öreg-Csertő	9.19	2.46				
Keel	10.03	3.35				
Kis-Körös érkezik	10.26	4.02				
Szabadka—Ó-Becse.	V. v.	V. v.				
Szabadka indul	4.40	3.42				
Rékova	5.10	4.13				
Ó-Kanizsa szállás	5.42	4.45				
Bogaras	6.08	5.11				
Zenta	7.04	5.59				
Ada	7.40	6.36				
Mohol	8.08	7.04				
Petrovzellő	8.28	7.23				
Ó-Becse érkezik	8.55	7.50				
Ó-Becse—Szabadka.	V. v.	V. v.				
Ó-Becse indul	4.48	4.05				
Petrovzellő	5.18	4.36				
Mohol	5.50	5.08				
Ada	6.05	5.24				
Zenta	6.59	6.18				
Bogaras	7.29	6.48				
Ó-Kanizsa szállás	8.05	7.24				
Békova	8.23	7.43				
Szabadka érkezik	8.50	8.10				
Szeged—Zenta.	V. v.					
Szeged indul	2.26					
Rózke	2.56					
Horgos	3.31					
Martonos	3.57					
Ó-Kanizsa	4.29					
Adorján	4.57					
Zenta érkezik	5.25					
Zenta—Szeged.	V. v.					
Zenta indul	6.44					
Adorján	7.14					
Ó-Kanizsa	7.52					
Martonos	8.10					
Horgos	8.46					
Rózke	9.05					
Szeged érkezik	9.30					

• Csnep- és vasárnap közlekedik. — Palicsról ünnep- és vasárnap közlekedik.
Eszrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 óráig terjedő időt jelentik. A vonat közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Áthelyezés. Rogulic Miklós, a helybeli cs. és kir. zászlóalj parancsnoka, városunkból egy vadász-zászlóaljhoz helyeztetett át.

Baleset. Apáthy József aljárásbírók csütörtökön délután hivatalból jövet oly szerencsétlenül esett el a Pavlovits-féle üzlet előtt, hogy lábát csuklóban kificamította.

Pályázat van hirdetve IV. osztályu adótisztai állásra a zombori adóhivatalnál két hét alatt.

Névmagyarosítás. Paskes Ignác zombori illetőségű, Pataki; Kohn Jakab bajmoki lakos Kün vezetéknevét váltott.

Ebéd a Sikarában. A városi tisztikar több képviselővel karöltve sikerült ebédet rendeztek kedden a Sikarában az ottani menház átdáka alkalmából. Az ebédet mintegy nyolevanan vettek részt élükön Sándor Béla főispán, Kozékar Zsigmond orsz. képviselőnkkel és dr. Csihás Benó polgármester urakkal, kik mindnyájan családostól jelentek meg. Az első toasztot a polgármester ur mondta a polgároknak, illetve azok elsőjére a főispán urra. Majd öméltsósága dr. Csihás polgármesterre emelt poharat, azután ismét a polgármester Kozékné ónagsága egészére ivott. A kedélyesen mulató társaság délután táncra perdült s vigan járta egész estélég, mikor a beálló sötétség véget vetett a szép mulatságnak.

Tűz. Kedden délbén Buró Ferenc szelenesi kömives udvarán tűz ütött ki, melyet azonban az összefutott szomszédok még ideje korán elfojtottak.

Jegyzősegédi állást keresőknek tudomására adjuk, hogy egy jegyző rögtöni belépésre segédet keres. A főtételek a kölesönös megállapodástól és kvalifikációtól függenek. Jelentkezők a közlebbi feltételeket megtudhatják Szende Lorinc jegyző úrnál Krusevlyán.

Vendéglő megnyitása. A sikarai vendéglő f. hó 25-én, azaz pünkösdvásárnap, délután 4 órakor nyitattik meg.

Uj menetrend. Jövő hó elsején új menetrend lép életbe, mely reánk zomboriakra nem igen előnyös. A szabadka-dályai vonalra szeszintették a személyvonatokat és csak vegyes, vulgo bumli vonatok fognak közlekedni. Ha oly ic-pici szárnyvonatok, mint a szabadka-bajai, kis-körös-kalocsai, india-mitrovicai, személyvonatok járhatnak: miért szüntették ezeken fővonalon be? A reggeli vonat indul Szabadkáról 5 óra 34 perckor, érkezik Zomborra 8 órakor; a délutáni vonat indul Szabadkáról 2 óra 10 perckor, érkezik Zomborra 1/2 5-ór; az esti indul 6 óra 55 perckor, érkezik 8-ór. Zomborból indul reggel 7 óra 06 perckor, Szabadkára érkezik 9-ór; a második indul délelőtt 10 óra 49 perckor, Szabadkára érkezik 12 óra 55 perckor; a harmadik indul este 8 óra 10 perckor, Szabadkára érkezik 10 óra 42 perckor. A budapesti vonat mindig van csatlakozás, az újvidéki, szegedi, becei és bajai vonatokhoz csak délbén. Ha tehát reggel Baján, Szabadkán, Szegeden vagy Beceén dolgoznak van, Szabadkán kell éjjelzünk. De legkülönösebb az u. n. alföld-fiumei vonat nagyvárad-eszéki részén. Ugyanis délelőtt ha 10 óra 49 perckor elindulunk, esti 9 óra 49 perckor érkezzünk Csabára, de előbb Szabadkán 1 óra 40 perckor kell várni, Szegeden kiszállni, újból egy óráig várni, átszállni, Csabára érve 9 óra 49 perckor, itt várni reggeli 4 óra 6 perckor és reggel 8 óra 30 perckor érkezzünk Nagyváradra. Ez ez egyazon vonalon van így berendezve.

A régi egy forintosok. Értésítjük mihez tartás végett olvasóinkat, hogy a régi vagyis az 1882. évi január hó 1-éről keltezett oszt. ért. forintról szóló állampénztörvény évi június hó 30-ig fogadtatnak el fizeteskép valamennyi állampénztárnál és hivatalnál. Julius 1-től 1892. évi június hó 30-ig a magyar korona országában fizeteskép már csak a központi állampénztárnál Budapestben fogadtatnak el, 1892. jul. 1-től 1893. december hó 31-ig a bevondandó egy forintosok kiesérése már csak a központi pénzügyminiszterhez intézendő bélyeges kérvény alapján történik.

Gyermekmajális. Lehet már harminc éve, hogy a jó emlékü Novák plébános Tamerinben az első gyermekmajalíst rendezte. A boldogult akkortájt sem volt már fiatal, de a gyermeknap vígságán lelkesültni mégis úgy tudott, hogy e szokását élte fogytáig megtartotta. Novák után, hogy Zittl Róbert plébános ur foglalta el a lelkipásztori székét, ő alatta az előbbi évek ugyszólván zsenge mulatságai, a feledhetlen kedélyesség és kellem ünnepeivé nőtték ki magukat. Az idei gyermekmajalíst e hó 20-án tartották meg az uradalmi u. n. kis erdőben, s jó levele említjük fel, hogy az ünnepe sikere ez idén is Zittl Róbert plébános, valamint Fernbach Lajos és Péter birtokos uraknak köszönhető, mint akik az elemi iskolák nevédekait a majalíst napján kitűnő vendégzeretükben részesítették. A gyermekvilág szétoszlása után kedélyes táncvigalom vevé kezdetét. Ott voltak: Hauer Ignácé, Gasz Antalné, Deisler Sándorné, Papik Miksáné, Rómy Gyuláné, öz. Elme Istvánné, Elme Imréné, Zeisel Lajosné, Gattermayer Józsefné, Lakatos Péterné, Varga Borbála, Papik Kálmánné, Nagy Kálmánné, Péter Ferencné, Heger Pálné, Kovács Sándorné. Leányok: Gász Mariska, Papik Jozephin, Hauer Gabriella, Rómy Erzsike, Magyar Mathild, Horváth Kornélia, Elme Aranka, Heger Mária, Flórián Margit, Skalin Anna, Maison Genová, Szendy Antónia. A kedélyes ünnepej éjjel után két órák ért véget. A már e lapok hasábjain is annyiszor említett kis erdőnek történetéről is ideje, hogy egyszer megemlékezzünk. Ezen tíz kataszteri holdat elfoglaló s mondhatni az egész alsó Bácskában pártját ritkító vadon erdőcskének a harmincas években gróf Szécsen Károly vetette meg alapját. Érdekes tudni a nehézségekről is melyekkel e cseres tölteje járt, amennyiben öt éven át az egész területet rendszeresen kapálni s öntözni kellett. Az ötvenes években Deisler Imre tisztartó és Eisele János számtartó, grófi tisztviselő az erdő felényi terjedelmével nagyobbitották. Mostanság Gász Antal uradalmi tiszt ügyel ezen az ő gazdasága körébe tartozó kellemes édenre, s hogy mily eredménytel, mutatják a majd földig érő sötét galyak, s csak fáradtsággal átlálható erdei baraszt. A kis erdő még sokáig lesz kedvenc kiránduló helye a temerini közönségnek.

Juniálist tart a helybeli Iparos Dalárda június 5-én, azaz Urnapján. (Ilyen nagy ünnep nyilvános mulatság tartására nem alkalmas; inkább tartanak akár melyik vasárnap, ha sajnálják a munkanapot.)

Irodalom.

Az alföldi halmok. Ily cím alatt jelent meg imént itt helyben Bittermann Nándor nyomdájából egy izléses kiállítású régészeti tanulmány, melyet Dudás Gyula dr., az orsz. régészeti és embertani társulat tagja s a zombori középkereskedelmi iskola tanára, e lapnak állandó érdemes munkása, irt. Ez a tanulmány a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat által jutalmazva, ugyane társulat Évkönyvében először lenyomatban veszi most pedig itt egy füzetben külön lenyomatban veszi a régiségkedvelő olvasó. A halmok szerző szerint az alföld legfontosabb régészeti emlékei, s minthogy halom a mi vármegyénkben is ugyancsak sok van, bizonyára nem veszik karba a fáradság, ha ezekkel közlebből megismerkedünk. Dudásnak, (a kinek különben nem ez a füzet az első és egyetlen régészeti tanulmánya) ugy látszik, a közönség és a halmok közötti archaeologiai ismeretség előmozdítása volt e dolgozat megírásának a fő célja, s mivel e tárgyról eddig a nagy közönség számára senki sem irt, már csak mint első ilyen művet is szívesen ajánljuk lapunk t. olvasóinak becses figyelmébe. Különösen a halmos vidékek (középbácskában, Telecska mente, a tiszparton az Oromalj stb.) lapozgathatnak haszonnal az élénk tollal irt füzetkét, mely a régészeti érdeklődés felkeltésének van szentelve. Ára?

Arany János a ponyván. Sokféle kiscsereket láttunk már, hogy a selejtés „ponyva-irodalom” termékei kiszorítottassanak a nép könyvtárakból s ezt a tért a komoly, szívlepköz olvasmányok, hívatásos magyar írók művei foglalassák el. Véltekedve viselkedt ez a közös háborut a rémtörténetek, izetlen közzétők és alkalmi versemmények, trágár dalok és adomák ellen, melyek a vásárpiacon ellepték a ponyvát s megmetyéleztek népünkben azt a kis százalékot, mely bevásárlás közben pár garast olvasmányra szán. Most egy új, érdekes kísérlet indul meg. Ráth Mór a ponyvára viszi Arany Jánost. Ráth Mór megelőzi Aranyval a ponyván Petőfit. A nagy költő népies eposait szánta ez olesó kiadásra. Hozzáférhetővé teszi a szegény néposztályoknak Toldit a Szent László fivét az Első lopást s a Jóká ördögét. Garasos füzetekében fog mind ez megjelenni, melyek a jobb izlésnek is meg fognak felelni. Toldy ára 8 kr., a többi három verses elbeszélése 4—4 krajcár lesz. Nincs az a földhöz ragadt szegény, ki e remekműveket magának most meg ne szerezhesse. Beteljesedik a szép álom, hogy népünk a magyar klasszikusokkal kezd foglalkozni. Közel az idő, hogy a hortobágyi pástornép a karámban, a bácskai aratók az asztagok közt, a hegyaljai szöllőmives, Somogyban a balatoni halász, hajósok a Dunán, favágók az erdőben, fuvarosok az állásban, napszámosok munka után Arany Jánost fogják olvasni. Ennek haszna a köz-nívéltségre, magára az irodalomra kiszámíthatlan. Ha Arany hozzáfér az alsó néptömeghez, szellem ott apostoli munkát fog végezni. De hogy a vállalatnak erkölcsi sikere lehessen, mert anyagi haszonra a kiadó nem számít, támogassa terjesztésében minden művelt magyar ember, kinek a népre, hívatásánál fogva, befolyása van. Sokat tehetnek ebben a népkörök, kulturegyletek is, de különösen a földesurak, gazdatisztek, papok, tanítók, jegyzők — serkentéssel, felvilágosító szóval és példával. Cselekvésük e téren hazafias szolgálat és a nép számára jótétemény leend. A füzetek megjelenését jelezni fogjuk annak idején. Addig is elismerést fejeztünk ki Ráth Mór urnak, ki e népies kiadásra az uttóró bátorságával vállalkozott s Arany László iránt, ki a vállalathoz az első ötletet adta.

Bács-Bodrogh vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

I. Fejezet.

járási főszolgabíró engedélyezheti, de kötelezőnek az engedélyt nyertek, hogy az asztagok között legalább 10 hektoliternyi vízmennyiséget s a tűzoltásra alkalmas kézi eszközöket készen tartásák.

5. §. Takarmány, szalma, vagy egyéb gyúlékony anyagok az épületektől 40 méter távolságra helyezhetők el. Laképületpadlásán való elhelyezésük egyáltalán tilos.

A gazdasági épület padlására, ha az a laképülettel nincs összeköttetésben, annyi takarmány helyezhető el, a mennyi ott elfér, tekintet nélkül arra, mily anyaggal van fedve.

6. §. A község belterületén gőzgépekkel való cséplés és minden nyílt tüzelés, mint disznóperzselés stb. egyáltalán tilos.

7. §. Minden használatban levő kémény havonként legalább egyszer, ott azonban, hol a napnak nagyrészen, vagy éjjel is tüzelnek, havonként legalább kétszer tisztítandó.

A kémények tisztántartásáért a háztulajdonos felelős.

8. §. Jóllehet tűzvész esetén, első sorban a közutak vagy víztartók veendőik igénybe, mindazonáltal a telkén levő vizet a tűzoltástól senki meg nem vonhatja.

9. §. Minden község köteles a házak számára képest, az alábbi tűzoltószereket beszerezni s azokat biztos, e célra készült helyen jó karban fentartani:

a) 50—200 házat számláló község: 1. egy szívófecskendőt, legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 m. tömlővel, 2. két vízfordó-kocsit, mindegyikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. négy db 10 méter hosszú tűzlétrát, 4. négy db csákányt, 5. négy db 6 m. hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. négy db fejszét, 7. négy db vasvillát, 8. négy db lámpát;

b) 200—600 házat számláló község: 1. két szívófecskendőt, mindegyikét legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 méter tömlővel, 2. három vízfordó-kocsit, mindegyikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. hat db 10 méter hosszú tűzlétrát, 4. hat db csákányt, 5. hat db 6 m. hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. hat db fejszét, 7. hat db vasvillát, 8. hat db lámpát;

c) 600—1000 házat számláló község: 1. három szívófecskendőt, ugyancsak legalább 10 cm. átmérőjű széles henger és 60 m. tömlővel, 2. négy vízfordó-kocsit, mindegyikét 3 hl. hordó és 1 hl. káddal, 3. nyolc db 10 m. hosszú tűzlétrát, 4. nyolc db csákányt, 5. nyolc db 6 m. hosszú nyéllal ellátott tűzhorgot, 6. nyolc db fejszét, 7. nyolc db vasvillát és 8. nyolc db lámpát; d) ezer háznál többet számláló községben minden további 500 ház után még egy szívófecskendőt, s a jelen §. a) pontja alatt felsorolt tűzoltóeszközök fele beszerzendő.

10. §. Minden háztulajdonos köteles házában egy erős, a házfedel legalább fél magasságáig felérő nyéllal ellátott tűzhorgot, 2 db vedret vagy azt helyettesítő vízfordó-edényt és legalább 2 db szikracapót, egy db fejszét, egy db vasvillát s egy lámpát használható állapotban, nyáron át pedig ezeken felül két hektoliter vizet állandóan készletben tartani.

A szegényebb sorsúaknak az oltási eszközök tartása aluli részben vagy egészben való felmentését a helyi rendőrség adhatja meg.

11. §. Amennyiben szerződéses előfogatosok által ez irányban kellőleg gondoskodva nem lenne, a községnek lófogatnál lakosai tartoznak a községi előjáróság által megállapítandó sorrendben felváltva fogataikkal egyfolytában 24 óráig tartó készenléteket és pedig nyáron a község házában, más időben saját istállójukban tartani.

Szükség esetén kötelesek úgy ezen lakosok megállapított sorrend szerint, lovas küldőre szolgálatot a községi előjáróság rendeltére teljesíteni.

12. §. A községnek évenként összeírandó és nyilvántartandó minden 20—40 éves korú férfi lakosa köteles tűzoltási szolgálatot teljesíteni.

13. §. A 12. §-ban meghatározott személyes kötelezettség alól fel vannak mentve:

- a) kiknek testi állapotuk a szolgálat teljesítését meg nem engedi,
- b) a tényleges szolgálatban álló katonák,
- c) minden állami és közszolgálatban álló tisztviselő és szolga,
- d) lelkészek, tanárok, tanítók,
- e) a magánháznál nem nélkülözhető cselelétség,
- f) a tűzszínhely környékének lakói, amennyiben a tűzveszélynek kitéve vannak.

14. §. Azok, kik lovas vagy igavonó marhás fogatot tartanak, fogatjukkal a tűz színhelyére víz hordására kötelezhetők.

15. §. Azon községekben, melyekben önkéntes tűzoltóság nincsen, rendszeres tűzoltóság pedig nem állítható fel, a 12. §-ban kijelölt tűzvédelemmel kötelesek sorabólközségi (köteles) tűzoltóság szervezendő, melynek fejeletéséről és szakszerű kiképzéséről a község köteles gondoskodni.

16. §. A községi tűzoltóság, mely 1000 léleknel többet nem számláló községben legalább

25 tagból s minden további 1000 lélek után még 10—10 tagból kell hogy álljon, havonként legalább egyszer erre legalkalmasabb időben gyakorlatot tart, melyre minden tag megjelenni s ez alkalommal, valamint tüzeseteknél is az előjáróság által lehetőleg a kötelezettek óhajának tekintetbe vételével kijelölt vezetőnek feltétlen engedelmességgel tartozik.

17. §. A községi tűzoltóság tagjai szolgálatban a hal felkaron egy 5 centiméter széles, vörös szövetből készített jelvényt tartoznak viselni, mellyel a község által láttatnak el.

18. §. A 12. §-ban kötelezettség megváltásának csak különös tekintetbe veendő körülmények fenforgása esetében a községi előjáróság engedelmével lehet helye, mely váltásdíj 2 frtnál nagyobb nem lehet.

19. §. A község tűzfecskendői s tűzoltószerei a község előjárósága által e célra (lehetőleg a község háznál) kijelölt helyen tartandók s mindenkor jó karban tartásukról a községi bíró, illetve helyettese köteles gondoskodni.

Tűzrendészeti tekintetből a községi előjáróság által minden község területéhez képest, két vagy több tűzoltási kerületre, melyek sorszámmal jelölendők meg — osztandó fel — s ezen kerületek sorszámaik s határvonalait képező utak, utcák s egyéb jelet képező tárgyak megnevezésével közzé kell nyilvánosságra hozandók.

20. §. Ahol a rendőrség rendes éjjeli őrszolgálatot nem tart, ott a község legalább két éjjeli őrt állandóan alkalmazni köteles.

Amennyiben azonban a községnek módjában nem volna, fizetéses őrköt alkalmazni, a községi bíró köteles a 12. §-ban kijelölt tűzvédelemmel egyének közül a szükséghez képest a kellő számú őrköt a házszám sorrendjében kirendelni.

A járási főszolgabíró feljogosított az éjjeli őrköt számát a községhez képest felemelni.

21. §. Az éjjeli őrköt kötelesek március hó 1-től szeptember hó végéig esti 9 óratól reggeli 4 óráig, október 1-től pedig február végéig esti 7 óratól reggeli 6 óráig folytonosan az utcán tartózkodni.

Nagy hidegben a községi bíró köteles gondoskodni az éjjeli őrköknek megfelelő, időközben való felváltásáról.

22. §. Minden község a tűzoltói segély javára költségelőirányzatába a község erejéhez és szükségleteihez mért összeget tartozik felvenni. Ezen összeg nagyságának meghatározása, valamint annak az 1886. évi XXII. t. c. 130. §-a rendelkezése keretében való kivétele, amennyiben t. i. pótladót által volna fedezendő, a község jogaihoz tartozik.

23. §. A 12. és 14. §-okban megállapított kötelezettségek teljesítésének ellenőrizhetése, illetőleg végrehajtása céljából, a községi előjáróság köteles évenként augusztus hó folyamán összeírni:

- a) a személyes tűzvédelemmel egyéneket,
- b) a lovas és igavonó marhás fogatokat.

Ezen összeíró jegyzékek szeptember hó 15-ik napjáig közzé kell tételnek ki s ez azzal hozatik közzé, hogy az ellen szeptember hó végéig felszólamlással élni mindenkinek joga van.

24. §. A felszólamlások felett, melyeket az előjáróság a főszolgabíróhoz minden év október hó 8-ig beterjeszteni köteles, elsőfokon a főszolgabíró (mint elsőfokú közigazgatási hatóság), másodfokon az alispán, és amennyiben ennek határozata az elsőfokútól eltér, harmadfokon a közigazgatási bizottság határoz.

II. Fejezet.

Tűzjelzés.

25. §. Ki a községben kitört tüzet vagy tűzveszélyt észreveszi, köteles azt a tűzrendészeti kormányrendelet 11. §-a értelmében azonnal közzémondásra hozni, jelesen a lakosságot kikiáltás által felriasztani.

26. §. Az éjjeli őrköt köteleességévé tételük figyelemmel lenni s ha esetleg tűzveszélyt észlelnek, azt a községi bírónál vagy a tűzoltóságnál bejelenteni, zajjal és harangfelreveréssel jelezni, mindaddig, míg az eset közzémondásra jutott és a tűzvész elnyomására a kellő segély megérkezett.

27. §. A községben létező templomok legalkalmasabbiakának tornya tűzjelzővel, mely nappal egy vörös zászlóval, éjjel egy égő lámpából áll, — látandók el, hogy a segélyre siető lakosság ez által magának tájékozást szerezhesen a tűz kiütésének irányáról s a helyszínén megjelenve, segélyezését haladéktalanul érvényesíthesse.

A tűz azon egyház harangja által jelzendő első sorban, melynek közelében a tűz legelőbb észrevétetett; ezen jelzést a községben levő valamennyi egyház harangozói átvenni tartoznak.

A tűzvész színhelye a kerületek sorszámaik megfelelő számú harangkongatással jelezhetik, tehát az első kerületé egy, a másodiké két harangkongatás s így tovább.

Az egyes kerületek szerinti jelzések között csekély szünet tartandó.

A jelzések minden toronyban addig folyta-

tandók, míg azokat az előjáróság elégségesnek tartva, be nem szünteti.

III. Fejezet.

Tűzoltás.

28. §. A községi előjáróság s illetve a tűzoltóság, amint a tűz kiütéséről tudomást vett, köteles azonnal a tűzoltószereket a tűz színhelyére szállításáról és a tűz lehető gyors elnyomásáról gondoskodni.

29. §. A tűzoltók kötelesek a riadó első jelzése után, és pedig a tűztől távolabb lakók a szertárnál, a tűz közelében lakók a tűz színhelyén haladéktalanul gyülekezni és a vezetésükkel megbízott parancsnok, ha pedig szervezett tűzoltóság nincsen, a községi bíró vagy helyettese utasítása szerint a szolgálatot teljesíteni.

30. §. Minden a község területén levő egyén kötelezhető arra hogy a tűzoltásnál tehetségéhez mérten segédkezet nyújtván, esetleg segédjét, vagy fogatját rendelkezésre bocsássa.

31. §. A tűzvész színhelyén, ha a m. kir. csendőrség nincsen jelen, a vagyon- és közbiztonsági felügyeletet a község előjárósága gyakorolja.

32. §. A vesz színhelyén, akkor, ha több tűzoltóság van jelen, a műszaki vezérlet a helyi tűzoltóság parancsnokát illeti meg, — ott, hol díjazott tűzoltóság, vagy önkéntes tűzoltóság nincs, a műszaki vezérést a segélyre elsők megérkezett szervezett tűzoltóság parancsnoka eszközli.

33. §. A tűzveszély továbbterjedésének megakadályozása céljából épületek vagy egyéb tárgyak lebontása csak okvetlen és elkerülhetlen szükség esetén van megengedve s akkor is csak a vezénylő parancsnok rendelkezésére bocsátható.

Amennyiben idegen segély igénybevételét a körülmények nélkülözhetelenné tennék, köteles az előjáróság intézkedni, hogy a szomszédos községek tűzoltóságának gyors megjelenését mi se gátolja.

34. §. Éjjeli tűz esetén a helyszínére vezető utcákban az utcára nyíló ablakok az illető lakók által kivilágítandók.

35. §. A kigyúlt épületek szomszédjai és a szélirányban fekvő házak birtokosai kötelesek házuk padlásán, vagy falán levő minden nyílást lehetőleg elzárni és vízkészletről gondoskodni, a házfedel gerincét vizes szikracapóval ellátva. el foglalni, hogy a tűz terjedése megakadályozassék.

IV. Fejezet.

Oltás utáni intézkedések.

36. §. Ha a veszély elhárított és a tűz látszólag eloltott is, ennek dacára a helyszínén őrköt állítandók fel, kik éber figyelemmel őrködni tartoznak a netán újonnan keletkező tüzre.

37. §. Más községekből segélyre sietett fecskendőknek és egyéb tűzoltószerekeknek, a tűzvész elfojtása után tulajdonosaihoz díjmentesen való azonnali visszaszállításáról a községi előjáróság köteles gondoskodni.

38. §. Ha a tűz eloltott, a községi előjáróság, a jelenlétű tűzoltóparancsnok, nemkülönben a szükséges tanúk és szakértők közreműködésével azonnal köteles a tűzvész okaira nézve a legbelsőbb kutatást eszközölni, a tűzvész okát lehetőleg biztosan kinyomozni s figyelemmel lenni, nem történt-e oly esemény vagy mulasztás, mely a törvénybe ütközik, s kit terhel az? Végre a tűzoltó- és mentőintézkedések megfeleltek-e rendelkezésüknek? Ha valaki ellen alapos gyanu támad, a büntető törvénykönyv által tiltott esemény vagy mulasztás miatt, a jelentés az illetékes bírósághoz azonnal beadandó.

A tűz eredetének megállapítása iránt eszközölt vizsgálatról azonnal jegyzőkönyv veendő fel, mely a vizsgálatot eszközölők által aláírandó.

Ezen jegyzőkönyv szigorúan azon minta szerint veendő fel, mely az 1870. évi augusztus hó 24-én 3339. belügyminiszteri szám alatt kelt körrendelettel s 1879. október hó 22-én 47,281. sz. a. megállapított.

Ezen jegyzőkönyv további intézkedés végett rögtön a járási főszolgabíró elé terjesztendő.

V. Fejezet.

Büntető eljárás.

39. §. A jelen szabályrendelet határozmányaiha ütköző események és mulasztások, amennyiben az 1879. évi XL. t. c. másként nem rendelkezik, mint kihágások 2—50 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

40. §. A jelen szabályrendelet ellen vétők tekintetében:

- a) elsőfokon a főszolgabíró,
- b) másodfokon az alispán és
- c) harmadfokon a belügyminiszter bíraskodik.

VI. Fejezet.

Tűzoltói segélyalap.

41. §. A jelen szabály 18. §-ában említett személyi váltásdíj és a 22. §. értelmében a község által fizetendő járulékok, valamint a jelen szabályrendelet alapján kiszabott pénzbüntetésekkel minden község tűzoltói segélyalapot létesíteni köteles.

42. §. A tűzoltó segélyalapba évenként befolyó jövedelmek azon községekben, melyek szervezett tűzoltó-egyesülettel bírnak, ezen egyesület illeti meg, minélfogva ezen összeget köteles a községi előljárással minden év március hava végével a tűzoltó-egyesület parancsnokságának át-szolgáltatni.

A tűzoltó-egyesület az átvett díjakat csak egyleti céljaira használhatja fel s ezek hovafor-dításáról évenként a jövő év február hava végéig okmányolt számadást köteles a községi képviselő-testület elé terjesztetni.

43. §. Azon községekben, hol szervezett tűz-oltó-egylet nincsen, az egész tűzoltó-segélyalap a község által gyümölcsözőleg kezelendő s évenként befolyó kamatait a törvényhatósági jóváhagyás elő-zetes kinyerése mellett pedig az alapnak állaga és a következő célokra használható fel, u. m.:

a) tüzeset bejelentők s a tűznél magukat ki-tüntetett tűzoltók jutalmazására,

b) a működésben önhibáján kívül károsult vagy szerencsétlenül járt tűzoltónak akár munka-keptelenség mérvéhez képesti segélyezésére, mely az illető körülményeihez képest egyszer minden-korrai kielégítés, vagy állandóan húzandó segély-összegeből állhat,

c) a működésben önhibáján kívül ért baleset folytán elhalt tűzoltók özvegyei és kiskorú árvái-nak segélyezésére,

d) a tűzoltó-eszközök jókarban tartására, át-idomítására, esetleg újaknak beszerzésére, tűzol-tásból felmerülő kiadások fedezésére.

44. §. A tűzoltó-segélyalapról évenként a ta-vaszi közgyűlésre okmányolt számadás terjesztendő a községi képviselőtestület elé.

VII. Fejezet.

Zárhatóározat.

45. §. Jelen szabályrendelet a kinyert meg-erősítés és kihirdetés után a kihirdetési napot követő negyedik napon lép hatályba és joghatálya Zenta városra ki nem terjed.

Kelt Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának Zomborban, 1890. évi március hó 27-én tartott rendes évnegyedes közgyűléséből.

Jegyzette:

Hauke Imre s. k.

ü. főjegyző.

23.723. szám.

Magy. kir. belügyminiszter.

VIII.

A jelen szabályrendeletet megerősítem.
Budapestben, 1890. évi április hó 9-én.

A miniszter helyett:

Lukács György s. k.

államtitkár.

A SZENVEDŐ.

— Bereghy Heléntsi. —

A fájdalom cseppjeibe kellene mártanom tollamat, hogy kitizedtem életemet oly híven leírjam, a mint azt átéreztem és átéltem.

Szülöim E.-ben laktak, hol csekély birtokunk mel-lett atyám az u.—i vármegyénél volt alkalmazva mint gyám, hová reggel bement és este csak a hivatalos órák után jött haza.

Őt testvérem volt, kettő még zsenge korában elhalt; elő testvéreim közül pedig Tihamér a katonai intézetben, én Leával zárdában nevelkedtünk és így sokáig távol leve a szülői háztól, meg egymástól; a szünetpede vért, hogy övéim keblére borulhassak, kiket gyengé-den és odaadással szerettem.

Házunkból kihalt a zaj, míg távol voltunk, de a juliusi és augusztusi szünnapok a legkedvesebb hangulat-ban teltek el. Lakásunk szállodává lett átalakítva, hová mindenkinél, különösen a katonatiszteknek, kik Tihamér-ra való tekintetből kiváló előnyben részesültek, szá-had bemenetelők voltak. Egyeseket ugyan visszatartott a körünkben való megjelenéstől határt nem ismerő ar-ro-gáns gondolkodás és tartásunk, mit lehetőleg éreztettünk mással és még a nyomor súlyos napjaiban sem hagytuk el; de ekkor már a megvetettek részéről mi mellőztettünk és legfeljebb egy szálamas mosollyal találkoztunk s nem alázattal, mint a jólét napjaiban.

Én kényelmesebb természetemmel fogva inkább szellemi munkákkal foglalkoztam, de azért gyakorlattal bírtam a házi teendőknél is, míg Lea a cseledekre való felügyelet, — főzés és takarítás szorgalmas elvégzésé-ben könnyített anyámnak. Elvégezzük a tanulmányainkat, Leával itthon maradtunk, Tihamér pedig tisztát lett M-ra kinevezve.

Egy juliusi napon délután két fiatal ember, — Barlai és Csernász — kik gyakran kirándultak szép vi-dékünkre vadászni, hozzánk tértek be pihenőt tartani. Ez forduló pont volt Lea életében. Látogatásukat sok-szor gyakorolták, de nem a nyúl izéstől okozott fáradalom kipihenése miatt; hanem mindketten Lea kezét óhajtották elnyerni. Barlai szépségéért s jó szívéért, Csernász csupán pénzéért.

Barlai középmagasságú férfi volt, hanyag és kopott ruházattal, csunya arc kifejezéssel, kissé gorbos mo-dorral; de jó lelkülettel bírt és Lea iránt gyengéd szeretettel viselkedett. Csernász magas, hajlékony termetű, kék szemű, sas orrú, de durva és kicsapangó volt.

Lea eleintén oly modort tanusított velök szemben, mint a többiekkel, hanem Csernász annyira udvarias és tiszteltető volt hozzá, hogy Lea lassan és önkéntelen nyájasabb lett és ha néha elmaradt, — mit, Csernász látva érdeklődését szándékosan tett, hogy hamvasztó tűzzé élesse fejlődő szerelmét — el nem palástolhatta rossz kedvét, melyet leginkább Barlai az együgyű és

szálamas vetélytársal éreztetett. A rokonok és jó bará-tok — ismervé Csernász féktelen durva természetét — figyelmeztették Lea-t, hogy távolítsa el magától és ne en-gedje észrevételül hálózába keríteni magát, de már ekkor szerelme legyőzhetlen szenvedély volt, melyet semmi sem ingathatott meg.

„En boldog leszek Sándorral, azért ne kényszerítetek oly férfúhoz, kinek oldala mellett a szenvedés íti fel tanyáját. A szerelem hatalmas szétkapcsolhatlan lánc, mi rabszolgává teszi még a zsarnokot is. Miért nem változtatnátok meg érzelmem Sándort is? Nem halljátok mint olvad hangja lágygyá, suttogóvá, ha szemem tükrébe néz. Nemesak szeretem ábrándos szívem melegével, hanem áldozatot is hozok, midőn egy durva fér-finak ölemben adok menedéket, ha ártatlant akar sju-tani kezével, midőn leszorítom csókkal szitokra nyílt ajkait. Szerelmet és áldozatot tesztek le életem oltárára.“ Ily nemesen beszélt Lea, ha Csernász valójában esce-telték előtte, kinek sürgetésére még a nyár végén tör-tént meg az esküvő, és Lea, mint boldog nő ment el férje lakhelyére.

Hulljon a boldog elégedettség koszoru alakjában fejedre. Szemednek fényes sugarát ne homályosítsa el a bánat könnye, arodát ne borítsa el a családás leple és lelkednek kertjében ne tarolja le a kiméltlen vihar zöldelő reményeidet. Ne ismervé a fájdalmat, mi szétzuzza a szívet, legyenek titokba burkolva azon érzelmek, melyek az emberi kebel sziv-rejtékében annyi vérsző-sebet fakasztanak. Mit ifjú képzeletben a jövőről vídam esettel festettel le, lásd azt a valóságban is a nélkül, hogy e képeken a családás kezei huzzanak végig sötét vonalakat. És ha néha a bánat onlana réad, oszoljon el az oly gyorsan, miként a nap csolnakként siklik az ég tengerén, ha fáradt testét a nyugalom palástjába akarja burkolni.

Különbösen a mérsékelt fájdalom csak nemesíti az örömeit, és így édesebb egy rezgő könny után a mosoly, mintha mindig nevetnénk; valamint a köd leszálló nedvét nagyobb kéjjel szívjuk, ha előbb a lankasztó forróság földre ver. A sivatagok utasának jobban esik a napnak letűntekor akadni egy gyepre, melynek tarka színű lágy szőnyegén alhatik; mintha egész nap óázra lel, és nyu-galomkor csak déliábot lát. Hogy holnap pajzsaunt vi-gadjunk, ma könnyezünk, hogy holnap örüljünk, ma szenvedés és nyomor gyötör. Hogy a derült kék ég éde-sebb andalgásban ringasson, előbb boru setéltik el vég-telen sájkán.

Lea gyakran jött szüliöimhez férjével, azért feltűnést keltett, hogy látogatásait egyszerre megszüntette, mire én betegséget gyanítva, elmentem hozzá.

De ki írhatja le megdöbbenésem, midőn Lea-t egye-dül kisírt szemekkel látom életem jónni. Gyengédem ma-gamhoz vontam és kértem: „Mi lett Lea?“ és ekkor erősen átszorította nyakamat és fuldokolva ejtett ki né-hány töredezett szót, melyből alig vehettem ki: „Sándor ittasan jött haza és midőn üdvözlőre tettem, durván ellökött.“

Mily hamar volt meg kiábrándulósod? Hol van a szerelem, mit élvezni gondoltát? Kába képzelgése a szív-nek, rövid tüneménye az életnek: a boldogság! Miért itéltél a látszat után? hiszen ez csak kevés ideig tartó álom. Más látsz, midőn a lelket nem vizsgálod és csupán a külső után ítélz, és mást, midőn a családás reggelére ébredsz. Egyik óra örömet adott, a másik örjítő gyöt-relmet.

Hamar szalad el az elégedettség, miként a verő-fényes nap után a viharos zivatar, mely bősé paripa-ként száguld a magas hegyekzen, halált lehelve a ter-mesztet virulására.

Lea édent gondolt férje mellett feltalálni, és pok-lot nyert helyette, mi elnyeléssel fenyegette ifju életét, míg a pénzét el nem verte, — becsülte, hogy anyagi támogatást nyerjen atyáunktól és mikor itt elutasító vá-laszra talált; kezdődött szegény Lea kárhözata. Nem elégedett meg a hitlenséggel, de sokszor tetleg is bán-talmazta, ha pénzszerzést nem elegendítette utólagja menyasszonyi ékszerét is érték nélkül elpazarolta, és bár Lea még most is szerető hitvesi odaadással volt iránta; — mégis töltözte. — De a nyomorult szenvedőnek is van menhelye: a sir.

Hányan ejtik ki nevedet álva te kinszabadió hal-lál! hányan visznozzák méreg csókodat! — Ha letlín a boldogság, ha gyötör a szenvedés, ha dul a fájdalom, vigasz és sötét napok nehézségeiben: a te eljőve-teled. Várt Lea is érted, és te nem késél esdön hívó szózatjára megjeleni, hogy felold az élet békítőit.

Forrása vagy a puszták beláthatlan síkjának, — mentő orvosa a betegnek, — hazája a száműzöttek! Egy kis fiu maradt fenn roma dűlt illusiójából, — mint maradvány — kiben nem sokáig gyönyörköd-hetett, és kit nagyon szeretett, különösen midőn nem volt szerelmét kivel megosztania. Aggodalom szállotta meg bánat szagotott szívet, ha gyermekének legkisebb baja volt; mert valamint a hajóiban csak fokozódik az élet iránti ragaszkodás, ha a tenger elnyeléssel fenye-geti, — ugy az anyai szeretet is leginkább vész közepete magaslík ki.

Oh szeresd anyádat ki küzdelemmel nevel, — ki em-lőjével láplál s szívéhez szorít, és ha meg is hal, őrző lelke mindig veled van; mert anyai szerelmet míg a sir sem temethet el!

Jenőnek arca olyan méla volt, mintha érezte volna az anyátlan, árvaságát. Mikor Lea-t kivitték a temetőbe, hozzám simult s bánatos hangon kérde: „ugy-e Irén né-ném, mama soha nem jön vissza, mert fájt neki, hogy apa mindig bántotta?“ E szavak gyílok módra értek, és elájultam.

Ki sugta meg neked ártatlant, hogy nines többé visszatérés, hova anyádat kivitték? Talán a gyászolók arcáról olvastad le, vagy a koporsóra hulló rögök han-goztatják feléd, hogy örökre itt marad!

Sógorom szabad volt! Vad orgiák között töltötte életét s vén napjaira — midőn már nem birt külsejének csábítási vonz erejével, — könyörteltre lett utalva; mert a szenvedély felemészette egészségét.

Egy este éppen élettörténetem leírását folytattam, egyszerre kopogást hallok és ajtom hirtelen, de lassan felnyitottam és Csernász lépett be.

A boszú, hogy testvérem megölője előttem áll, vagy a számalom, hogy a deli ifjut rongyba burkolva meg-történ látom — megnémitott.

„Irén felede-e a mit tettem?“ kérdé fuldokló hangon. „Feledni? soha! Lea képe örök s feledhetlen vo-násokkal, emléke enyészhetlen betűkkel van bevésve

szívem mélyibe, melyet az idő haladása nem mos el. És ha képe felmerül szelíd jószágával, ott látok mellette egy tyranust, ki — fokozatosan alkalmazva kínzó eszközeit, — megölte őt. És a gyilkos most előttem áll valóságában, s nem visióként mint eddig. És mi volt jutalma kebled felzaklatott s zabolázhatlan szenvedélyének, hogy rutul megesaltad, hogy vak érzelmével hidegen játszottál?“

„Megérdemeltem a sors mostohaságát, mivel gon-nosz voltam; de részvétet is nyerhetek; mert kegyetlenül bűnhődök. Koldus lettem, éheznek-fázok, mivel ha be-kopogtatnák az emberek ajtaján alamizsnáért, felismer-nének és kutyájokat uszítanak rám, és szitkokkal ül-döznenek el, hogy miért nem dolgozok. Leát sirba tiportam, gyermekemnek nyomort nyújtottam, és most e helyet is el kell hagynom, hova annyi kedves emlék köt. Elmegyek idegenek közé, hol nem lesz szegény a kol-dulás; mert nem fogja senki tudni, hogy mi voltam. Irén! én szerencsétlen földönfutó kegyelemért jöttem könyörögni, térdre hullva legnagyobb ellenségemhez. Csak néhány krajcárom van és holnap menni akarok, mert az éhhalál martaláka leszek. Adjon segélyt, hogy futhassak, nehogy gyermekemnek még szennyfoltos nevet is hagyjak.“

Felkeltem és a másik szobából egy pénzzel terhelt tárcát hoztam ki, és átnyújtottam neki. „Helyzetemhez képest segítke, remélve, hogy a pénz letétek megte-rentésére, — és nem dorbézolásra — fogja felhasználni.“

„Isten! többet nem mondhatott, és térdre roskadva hálással csokolta meg kezemet. „Még egyet! Engedje meg hogy fiamtól elbucsuszbaszam.“

En csegettem és a bejött cseléd által behívattam a gyermeket. Jenő egyenesen hozzám futott, és mikor meglátta apját, meghökken. „Félsz a bácistól?“ — kérde-m.

„Igen, mert olyan rongyos és csunya.“ Csernász sirni kezdett e szavakra, mi Jenőtől elüzte a félelmet és nyájasan beszélt vele.

„Miért sirsz édes báci? Ugy-e faj neked, hogy szegény vagy? Ne sirjál, Irén né-ném vesz neked új ruhát és pénz is ad; mert ő olyan jó, hogy mindig segít a kolduson vagy a szegény emberen, és a manának is sokszor visz koszort egy szép virágos kertbe.“

Csernász nem birt többé magán uralkodni, és fel-ugorva ölébe kapta Jenőt s összevissza futott. Véget vetve e fájdalmas jelenetnek, Jenőt kibontva karjaiból félre vontam, mire Csernász mintha álomból ocsudott volna fel, ugy nézett reám.

„Köszönöm Irén, amit velem tett. Viselje fiam gond-ját, ki majd némileg meglálhatja gonosz apjával szem-ben adózott nemes nagylelkűségét.“ Még egyszer meg-csokolta kezemet, és elment. Jenő előtt még korainak találtam e rejtelem titkait felfedezni és fejtegetni.

Lea halála után megváltoztam. Keblem mogorra lett, szívem nem vidult többé, és játszi kedvem is örökre elaludt. Ha beköszöntött az esti homály ablakomba és csend virasztott az álmodozók felett, könnyeim bullo-tak mint a lanyha eső, hallgattam a csalogányt, mely elhagyta buvó rejtékét, hogy renjen hangjától az erdő, hogy kesergő dalával repessze meg a szívet. Örökig el-merengtem hangjának bús panaszán, mi hervadó életm bánatát hangoztatta vissza, és mi jobban lesújtotta szív-em hedő sebéit.

Szeretnék meghallni. A megtört szív enyészni kész. Nem kérde, hogyha a nap áldozva hull le az égen, fog-e valaki néhány könnyet sirni, hogy felfrissüljön a buján nőtt fü sirján? — és vajlon felmerül-e valakinek emlé-kében? — csak veszni, pusztulni kíván.

Szüliöimet érintette legszíjtóbban Lea sorsa. Atyám-nak csak a munka nyújtott rövid időre feledést és szó-rakozást, anyám meg távoli vidékre ment testi s lelki fájdalomait némileg enyhíteni, és csak félév mulva tért vissza.

Látogatóink száma is apadt, mert mindnyájunkat elfoglalt saját kínunk, s azért kevés idő jutott ezek mu-lattatására! bár kedélyünk fellivallányozása ekkor is csak erőtetett volt. Egyedüli vigasztalónk, Tihamér — ki szá-badság idejét itthon töltötte, — visszament M-ra árvábbá téve mindnyájunkat. Csendben óhajtott bucsut venni ba-rátaiktól, de ezek — nem tekintve gyászunkat, — sokan kijötték és zajjal váltak egymástól.

E bucsuestély volt megalkotója életem azon korszakának, melyben a szív szeret! Nem kérde boldogsággal fog-e végződni érzelm, vagy önelemészttel, csak szeret! Halmosi vala az ifju, ki a szerelem gyönyörét megosztotta velem. Dalias természetével, nagy szellemével és finom modorával minden nőt, ha nem is a szerelem; de a vonzódás rabilincseibe vert; és ő azért egyformán viseltetett mindegyikhez és bizalmasabb barátságot egyik-kel sem kötött.

Arca szép volt mint a természet, midőn az ébredő hajnal leborol a setét erdők lilomára, melyre harmat-ként hullaszta éltető csokjait.

Szerelme tűzszikra volt, melytől lángra gyúlt a leg-hidegebb szív, — oly isteni szózat, mi a gonosztevőt is a vallás előtt leborolulni kényszerített.

Tihamért korán kikésérve az állomásra, kénytele-nek voltunk — akarattunk ellenére is — a váróterembe menni, hol a közönség türelmetlenül várta az elindulást. Pár perccel később egy éltés nő, két leánygyermek és egy magas, érdekes szöke férfi — Szerémi lépett be, kivel egyszer találkoztam boldogult Leámól.

Közömbös dolgokról folyt a beszéd, de én alig vártam, hogy e kínos ittlét megszakadjon. A vonat in-dulás után ki ki haza sietett. En annyámmal s Halmosi-val mentem, Szerémi pedig gyalog ment lassu, kényel-mes léptekkel kecsija után, mivel a szabadban nagyon szeretett egymaga bolyongani. Mig haladtunk egy negyed órát, tízes lovak az országuton keresztül futott kutyá-tól megijedtek, és a gyeplő erős visszatartása dacára is örült sebességgel rohantak fel az utszéli kőrákásra, hol kifordultunk. Anyám sértetlen maradt, Halmosi holokán kapott csekély horzsolást, de nekem karom tört ki. Fájdalmam oly nagy volt, hogy lerokkadtam és hangosan nyögtem. Mig a kocsis igyekezett a kocsi összeállítását és használhatóvá tenni, megérkezett Szerémi is, és mind-járt felajánlotta saját fogatját. Engem gyengéden elhe-lyezett az ülés párnáira anyám mellé, Halmosi szemben foglalt helyet és ő a lovakat hajította, nehogy szolgálja sebesen hajtva, megzavarja nyugalmamat, kit különben is hátrahagyott segédkezni a miénknek. Hazaérve karomat gondozás alá vettem, mi azonban korántsem tar-tóztatott vissza, hogy a vacsoránál meg ne jelenjek és házikosasszonyi tisztemet ne végezzem. Este mindketten egyszerre eltávoztak, és mi is nemsokára nyugalomra tértünk a kiállott izgatottság és fájdalom miatt.

Szememre sokáig nem jött álom, előttem lebegett

mindkettőre és e tudat a fületlen kőjét, csak Mi fáj ifju szerelem Egyiket bar Egyik a sz mondás rev vel szerelm tott benne szeme a leg soha sem ujabb terle — mint s ily ifjut saj láttam volta látszott ott

Hol va ballotta, hog Halmosival. Egyedül volt fogott el, de lépett s fáty

A Val

Örömről mában lapu irásu cikkere

Lelkünk

folgerjedésé ben kifejezés az egységes tényemények céljának isme

A való

irt nyilatkozat meggyőződésé közzétettük, hívni, hogy a közlése egy: csak németül magyar nen-z szeretetet apol

A „Teled multjára, birt magyar hazafis azt jegyeztük

a „Teleskár“- szerzett érdem megfosztani.

Sőt miután hazafias öröm-nak és ennek h

Előtűnk.

béke és egyet

Dixi et s

Közművel

Szándékot kében a „Bács-delmével igény ha annak ala elnyerték, egy megcsinalták

Ismeretes: lyel pl. két nev valaki oly ügy

Bármennyi cél érdekében, hogy nem én va

Egyebek le kális lételem ban vigyáznék

Időelőtti dig nem tehetni sive nincsenek nem léptük ma

Az illeték mert ha az illet cselekedte, mint lában, akkor ne szabályok fölter

Különbös alakult meg, au mint a többi hej nem lett volna

és „közönség kú már a „Bácskár- kellett volna a ízem, hogy I, sag egy hirt arról, ho

Természeté egyesület alapsz hettek csak el és meddig járják me mert az ottani res taink. Időbe fog szófalónak és né ő olyan vélemény is hallottunk, vár

Azonban az bemutatását kíván a mennyiben, ha d lödési egyesület á állítólag „szép fel előttünk 10 év o férfaink“ Uram 7 sleri, se száma!

Ha ezek nem seljék megadással, készül. Hívságos gy nek szintén jó esik

ha mindjárt csak loggal kapcsolatban

Ugy látszik, h laló előtt, midőn a dig Magyarországon

mindkettőnek képe. Tudtam, hogy engemet szeretnek, és e tudat nem engedte pilláimat lecsukni. Visszarepült a fülemüle is fészkére, a juhász is letette fardát tülkőjét, csak bánatom síró hangját nem lehetett elaltatni. Mi fáj lelkemnek, hogy háborgott? Mert két nemes ifju szeretett, és én csak egyet zárhattam szívémbé. Egyiket boldogan, a másikat megtörve kellett látnom. Egyik a szerelem és remény, a másik a fájdalom és lemondás révpártján kötött ki. Halmosi férfias szépségével szerelmet, Szerémi bánatjával igaz szánalmat gyújtott bennem. Arcán végtelen bu s szelidség honolt, és szeme a legnagyobb lemondás tükré volt. Szenvedése soha sem tört ki kebléből, megadással fogadta az élet újabb terheit. Kinja lankadatlan nyugalommal karöltve — mint sötét fátyol — húzódott utána. Nem lehet-e ily ifjut sajnálni? Tekintetében mintha szemrehányást láttam volna irányomban, pedig csak önmegtagadás látszott ott.

Hol van a toll, mely lefesse fájdalmát, midőn meghallotta, hogy engem néhány nap választ el az áltartól Halmosival. A jegyváltás után első találkozásunkkor egyedül voltam vele, és feldúlt vonásaira nézve félelem fogott el, de ő ezt észre látszott venni; mert hozzám lépett s fátyolozott hangon kezdett beszélni.

(Folyt. köv.)

A közönség köréből.

Válasz a „Telecska“-nak.

Örömmel olvastuk a „Telecska“ legutóbbi (20.) számában lapunk „Magyarország és Vischer“ felirású cikkére közölt nyilatkozatát.

Lelkünk mélyéből örvendünk a hazafiság azon szép fölgerjedésének, mely a „Telecska“ jelzett közleményében kifejezést nyer, midőn urbi et orbi kijelenti, hogy az egységes magyar nemzeti eszme és „diszóséges“ intézményeinek szolgálatát legfőbb földadatának és egyedüli céljának ismeri el.

A valóban hazafias szellemtől áthatott és lendülettel irt nyilatkozat előtt tisztelettel emelünk kalapot és legyen meggyőződve a „Telecska“, hogy midőn felszólalásunkat közzétettük, egyedül csak arra kívántuk figyelmét felhívni, hogy a nemzetellenes Vischer-féle lim-lom leírások közlése egyáltalában nem alkalmas arra, hogy csupán csak németül olvasó és beszélő polgártársaink közt a magyar nemzeti eszme és nyelv iránti ragaszkodást és szeretetet ápolja és fokozza.

A „Telecska“ ezzel szemben hivatkozik nyolc éves múltjára, biztosítván, hogy ezen idő alatt mindenkor a magyar hazafiságot hirdette s így szolgálta is. Erre csak azt jegyezzük meg, hogy legkisebb szándékunk sem volt a „Telecska“-nak a magyar nemzeti eszme szolgálatában szerzett érdemkiszoruját bármily csekély levélkétől is megfosztani.

Sőt miután szívünkbeli elismerjük mindenki érdemét: hazafias örömmel fogadjuk nyilatkozatát a „Telecska“-nak és ennek hatása alatt nyújtjuk feléje békejobbnakat.

Előttünk egy eszme, egy cél van: legyen hát velünk béke és egyetértés.

Dixi et salvavi animam meam!

Don Carlos.

Közművelődési Egyesület Zomborban.

Szándékom volt a közművelődési egyesület érdekében a „Bácska“ hasábjait a tek. szerkesztő ur engedelmével igénybe venni, és az egyesület érdekében majd ha annak alapszabályai a miniszterium megerősítését elnyerték, egy kis reklámot kifejteni. Ezen reklámot megcsinálták helyettem a „Bácska“ mult számában.

Ismeretes az amerikai reklámlőcsök fogása, melylyel pl. két név alatt önmagával polemizáló becsatkozók valaki oly ügy fölött, a melyet poussirozni akar.

Bármennyire megboesátható volna is e fogás a szép cél érdekében, mégis ünnepélyesen ki kell jelentenem, hogy nem én vagyok Muhoray Alfouz.

Egyebek közt már az is elárulná ezt, hogy én fiskális létemre nem inditanék időelőtti keresetet és jobban vigyáznék az illetékességre.

Időelőtti a kereset, mert mint maga mondja, addig nem tehetünk semmit, míg alapszabályaink megerősítve nincsenek, és mégis szemrehányást tesz, hogy miért nem léptünk már nyíltan az ugynevezett porondra?

Az illetékesség kérdésében is elutasítandó felperes, mert ha az illetékes helyen való tudakozódást másutt cselekedte, mint Zombor város tanácsának iktató-hivatalában, akkor nem csodálom, hogy nem értesült az alapszabályok fölterjesztéséről.

Különbö az egész egyesület csak rövid idő előtt alakult meg, amint azt annak idején egy a „Bácska“ mint a többi helyi lapok közölték, és ha Alfouz urnak nem lett volna annyi dolga, az apológiát a „nyiltterek“ és „közönség köréből“-ök tusájában megvitálni, akkor már a „Bácska“-ból nyert volna tudomást erről, és nem kellett volna a fővárosi lapok hűreire várni. (Megjegyzem, hogy 1, ságe az egy „Pesti Hirlap“ hozott 1, ságe egy hirt arról, hogy az egyesület megalakult.)

Természetes, hogy ezen rövid idő előtt alakult egyesület alapszabályai még rövidebb idő előtt készülhettek csak el és adathattak be megerősítés végett. Hogy meddig járják meg a miniszteriumot, azt nem tudhatjuk, mert az otáni restanciákról nincsenek statisztikai adataink. Időbe fog kerülni, az bizonyos. És addig a felszólalónak és nézetárrainak, mert azt elismerem, hogy ő olyan véleményt nyilvánított, a melyet már másoktól is hallottunk, várnia kell, míg mi a „porondra“ léphetünk.

Azonban az a „valahára“ a melylyel az egyesület benutatóját kívánja annyiban érthetetlen türelmetlenség, a mennyiben, ha oly sürgősnek tekintették a közművelődési egyesület működésének megkezdését a melyre, állítólag „szép feladat vár“ — mért nem csinálták meg előttünk 10 év óta. Hiszen „közismert és tekintélyes férfaink“ Uram Teremtőm annyian vannak, hogy se szeri, se száma!

Ha ezek nem tartották sürgősnek, már most vizsgáljuk megadással, a tóg a mi gyarló kezünk műve elkészült. Hívságos gyarló emberi állatok vagyunk, a kiknek szintén jól esik, ha a nevünk belejön az újságba, ha mindjárt csak valami okos és nemes, hazafias dologgal kapcsolatban is.

Ugy látszik, hogy mindig az Emke lebeg a felszólaló előtt, midőn a közművelődési egyesületről szól. Pedig Magyarországon van vagy 40 közművelődési egye-

sület. Ezek legnagyobb része csak azt teszi, amit mi szándékozunk tenni, t. i. évi 1 frt 20 kroat a tagoktól beszedni és ezen pénzeket megint kiosztani a kulturális célokra, mint könyvek ajándékozása sat. Ez olyan „kulturális munkásság“ a melylyel ugyan bátran „szolidaritást vállalhatna“ a felszólaló, de ha nem teszi, igyekezni fogunk a felelősséget saját vállainkon elviseelni. Ezen nagy működéshez ugyan szívesen vesszük egy a tekintélyes, mint a nem tekintélyes férfiak segítségét, de másban nem szorultunk rájuk, mint hogy tagsági díj fejében 1 frt 20 kroat fizessenek évenként. A működés maga, a pénz célszerű felhasználása, nem nagy mesterség, különösen ha ebben a tek. kir. tanfelügyelőség kegyes tanácsait lesz szerencsénk elnyerni.

Ha azonban a működést abban látjuk, és felszólaló is e nézetben látszik lenni, hogy a lapokban beszélgetünk magunkról, akkor már működünk volna. De hát azért, a mit a lapok irnak, egyrészt bajos bennünkét felelőssé tenni, másrészt a lapok, t. i. a „Pesti Hirlap“ egy híre, semmi olyant nem mondott, ami meg nem felelne a valóságnak, csak nem szabad olyat beleolvasni, a mi nincs benne.

Ugyanis én mint magánember, kérdést intéztem az orsz. magy. iskola-egyesülethez és az Emkéhez, hogy mily módon alakíthatnánk Zomborban oly egyesületet, mely a nevezett egyesületek egyikének fiókja lenne. Erre kaptam választ a két egyesülettől, melyben a módokat, alapszabályokat sat. közlik, de egyuttal oly feltételeket szabnak, a melyek mellett egyesületünk céljai nem érvényesíthetők volna. Ezért határoztuk el a megalakulásnál, hogy nem válunk főkegyesületté és mivel minden alapszabályban benne kell lenni, hogy mi történik az egyesület vagyónával felhasználása esetén, beletettük az alapszabályokba azt az intézkedést, hogy a vagyon a két egyesületre szálljon. Ez mind csak az alakulás és az alapszabályok rendelkezése, a mit különben a felszólaló, ha jól elolvasta volna, a miről szólt, kiolvashatott volna és nem kellett volna semmit beleolvasnia.

Ebben állt az „a titokban és Zomboron kívül való működés“.

A közművelődési egyesület ép olyan jótékony célú kör, mint bármely más; az a „magas firma“ sehol bejegyezve nincsen és így tudtukkal cégbitorlást sem követtünk el. Ha azonban másoknak ezen cégre elsőbbségi igényei vannak, mi azokat készségesen respektáljuk.

Az egyesület, jótékony céljait gyakorolni akarja sok bizottságosi játéknélkül, egyszerűen, de céltudatosan. Ebben minden rokonzélmű embert szívesen fogadunk tagtársul és egyesítjük fillereit fillereinkkel a haza oltárán. Komolyan köszönjük a t. felszólaló urnak jóakarátát, melyel megpendítette a dolgot. Reménylem, hogy amiben téves volt felfogása, szívesen veszi felvilágosításaimat.

Hazafias üdvözléssel:

Dr. Patay Sándor,

köz- és váltó-üggyel.
a zombori Magyar Közművelődési Egyesület id. elnöke.

T. szerkesztő ur!

A helybeli zsidó hitközség, multkori panaszmra, kedden délután gyűlést tartott és ott sok mindent megéafolt, ami nem állítottatott.

Mint a neheztelt hir beiktalója sajnálattal veszem tudomásul, hogy felszólalásomat a hitközség önmaga ellen intézettek tekinti, annál inkább, mert azt a tény, hogy az „erfrechen“ kifejezés a szószékről, a jelenlevő mintegy 80 főnyi halgatóság előtt használtatott, magyaránzi vagy enyhíteni igen, de elvitatni nem lehet, legfeljebb a képviselőtestületben jelen voltak nagy többsége mondhatná élebelől, hogy nem hallotta, mert jelen sem volt a templomban. De mi jelen voltak igenis hallottuk és én ezen kifakadás ellen keltem ki, anélkül, hogy a főbbi igen t. magánszemélyét, hazafiságát vagy jellemét megközelíteni is akartam volna s anélkül, hogy keresném, kire értetődött az a kifejezés, mert valakire csak kellett érteni, és akárcikre értetett, az egyformán sértő a szószékről minden jelenvoltra.

Ezen szerintem helytelen kifejezés, készített felszólalásra, ennek valódiságát képes és kész vagyok bár mikor szem és fültanukkal igazolni, tehát túlozhattam, de se nem sértettem, se nem gyanusítottam, mint némely tulbuzgó hitközségi tag vitatta, akik még most is azt hiszik, hogy ha egy zsidó hibát követ el, azért mindnyájan egyetemleges felelősséggel tartozunk érte.

Béke velünk.

E. M. Zs.

Gabonaüzlet.

Május hó 22-én.

Az általános kedvező hírek a vetések állását illetőleg, a lefolyt és végére járó üzletre nyomasztólag hatnak. Az árak csak nehezen tarthaták fenn a mult-beti jegyzéseket. Hangulat inkább hanyatló.

Mai árak:

Buza 70—75 kgrig minőség szerint	7.00—7.50
Zab	6.80—7.00
Tengeri	4.40—4.45
Bab	5.00—6.00
Arpa	5.60—5.70
Köles	4.20—4.30
Kendermag	10.00

Időjárás: kedvező.

Naptár.

Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
23 Pént.	Dezsér	Dezsér	11 Mocius
24 Szom.	Janka	Zsuzsanna	12 Ephiaphan.
25 Vas.	E Pünk. vas.	E Pünk. v.	13 G G Gye.
26 Hétfő	Pünkösdfélt.	Pünkösdfh.	14 Izidor
27 Kedd	János J.	Gyula M.	15 Pakom.
28 Szer.	Kántor	Vilmos	16 Ágap
29 Csüt.	Maximilian	Izsák	17 Andron
30 Pént.	Ferdinánd	Theodor	18 Theod.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesít: .

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

2605. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bikity községében rendszeresített s évi 300 frtta javadalmazott irnoki állásra s a választásnak f. évi június hó 9-én délután 3 órára való kitűzése mellett, ezennel pályázatot nyitok.

A pályázók ebbeli, a vármegye által 1887. évben 6. közgy. 1887. szám alatt alkotott szabályrendelet 9. §-ban érintett iskola bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat, legkésőbb f. évi június hó 7-ig tartoznak a bajai járás főszolgabírójánál beuyjtani.

Az állás, június hó 15-ig elfoglalandó.

Baján, 1890. május hó 20-án.

Főszolgabíró ur szabadságon:

Lánczkor Antal,

szolgabíró.

3—1

Hirdetmény.

A bajai kiállításán első díjjal kitüntetett merino-angol husjuh keresztesztű 8 darab 1 1/4 éves tenyészkos; továbbá 30 darab tenyészésre alkalmas számfelüti merino-kos a kis-szállási uradalomban eladó. Megtekinthetők az állomás melletti majorban.

Bővebb felvilágosítással szolgál

2—1

a Jóság-felügyelőség.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy nálam tiszta kezelésű, kitünő jó baranyai vörös, siller és fehér ó- és uj-borok jutányos áron kaphatók.

KOLLER E.,

borkereskedő Baján, Szt.-Antal-utca 210. sz.

3—1

1971. szám.

kig. 1890.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 241. számú határozatával Zsalya községében egy új iskola épület építése rendeltetvén el, ennek nyilvános árlejtés utján biztosítására határidőül Zsalya község-házához 1890. évi május hó 29-ének d. e. 9 órája tizetük ki.

Miről versenyezni szándékozik azzal értesítenek, hogy az építési tervek és feltételek alulirott szolgabíróságnál betekintheők.

Versenyzők által az árlejtés megkezdése előtt a kiállítás ár 4609 frt 9 kr 10% a készpénz avagy óvadékképes papírral alulirott kezeibe teendő le.

Zsalyán, 1890. évi május hó 14-én.

Főszolgabíró helyett:

Mikoveics Kanut,

szolgabíró.

2—2

Értesítés.

Tisztelettel alulirott értesitem a város és vidéke uri közönségét, hogy

téli bundákat

s egyéb becsesebb szörmés ruhákat

kinyaralásra olcsó díjert ezentül is elfogadok.

Saját érdekében áll a t. közönségnek, hogy ne várja meg a forró idényt; mert akkor már a szörhullató kelméket jó karba hozni káros és költséges.

Arhelyiség: Zombor, Gromon-utca, Koszanits-féle házban.

2—1

Mráva András,

szücs-iparos.

2588. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács Bodrogh vármegye ó-becei járásába kebelezett T.-Földvár községben megírtult községi állatorvosi állásra pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket 1890. június hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Évi fizetése 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított szemledíjjak.

Ó-Becse, 1890. május 12-én.

Vibirál József,

szolgabíró.

3—1

Hirdetés.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága f. évi március 30-án tartott ülésében következőket határozott:

1. **A bank f. évi május 1-től kezdve egy második önálló hitelegyesületi csoportot rendezett, melynél a legkisebb hitel 400 frt és a legnagyobb hitel 4000 frt.** Ezen csoportotban zombori illetőségűeken kívül résztvehetnek a zombori telexkönyvi hatóság területén lakó más illetőségűek is, ha az utóbbiak zombori illetőségű kezeset állítanak, vagy óvadékot nyújtanak. A felvételek naponként délelőtt 9—12 óráig eszközölhetők a bank hivatalos helyiségében, a hol a jelentkezők egyúttal az alapszabályok továbbírt rendelkezéseiről is értesítést nyerhetnek.

2. Az új üzletrendi szabályok 52. §-a szerint **a betétek kamatoztatása f. évi május 1-től kezdve a hó minden 10-ik, 20-ik és utolsó napján** veszi kezdetét; a betétek, hogy kamatozzék, a fenti napok egyikétől kezdve **legalább 10 napig** betétben kell állania. Ezen rendelkezés f. évi május hó 1-től kezdve az összes betétekre kötelező.

3. A banknak az intézet épületében levő **zálogkölcson osztályát** ezentúl a kijelölt igazgatósági tagok vezetik; s érmeke, drágaságokra, arany és ezüst ékszertárgyakra, értékpapírokra, szelvényekre és végre árukra és **új iparkészítményekre** előlegek adatnak.

A bank zálogkölcson-osztálya mindennemű értékpapírokat, sorsjegyeket, szelvényeket, bel- és külföldi érmekeket stb. vásárol, és ezen tárgyak beszerzését közvetíti.

Vasár- és ünnepnapokat kivéve naponként **8—12-ig** van a hivatalos óra. Zomborban, 1890. évi május hó 1-én.

4—3 **A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.**

2941. szám.
kig. 1890.

Árlejtségi hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának, folyó évi 249. szám alatt kelt határozatával jóváhagyott költségelirányzat alapján a vármegye alispánjának folyó évi 9849. szám alatt kelt rendelete folytán a hódásági községi nagyvendéglő átalakítási munkálataira az árlejtségi elnöklettel, **folyó évi június hó 4-én reggel 8 órakor** fog Hódásági község-házánál megtartatni.

Az előirányzati ár **10312 frt 31 kr.** Vállalkozni kívánók az árlejtségi elnöklettel 10% óvadékot készpénzben vagy óvadék képes papírban Hódásági község pénztárába lefizetni, illetve letenni.

A tervek és költségelirányzat, úgy a feltételek a hivatalos órák alatt, Hódásági község-házánál megtekinthetők.

Hódásghon, 1890. évi május hó 15-én.
3—2 **Vissy József,**
főszolgabíró.

521. szám.
tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Petrics Peics Gizella és társai végrehajthatóknak néhai Mózer Ferenc örökösiei végrehajtást szenvedők elleni 177 frt 87 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő Bács községében fekvő, a bácsi 87. sz. tjkvben A. I. 900. r. sz. a. foglalt, s Mózer Ferenc, Mózer férj. Elek Erzsébet, Petrich Koch Anna, Petrich Szticzky Borbála, Petrik Kata, Petrik József, Mózer Mária, Marosovics Ferenc Pál és Károly nevén álló s egészben elárverezendő szőlőre: 79 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. II. 148. r. sz. 96. ö. i. sz. a. foglalt ugyanazok nevén álló s egészben elárverezendő házra: 400 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. II. 2—9. sorsz. a. foglalt 1/2 telek-földből Mózer Ferenc 1/2 része illetőségére: 483 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. 3045. r. sz. a. foglalt s ugyancsak fentiek nevén álló s egészben elárverezendő szőlőre: 38 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. 3048. r. sz. a. foglalt fentiek nevén álló s egészben elárverezendő szőlőre 88 frt kikiáltási árban s végre a bácsi 798. sz. tjkvben A. I. 140. r. sz. a. 90. ö. i. sz. a. foglalt s Mózer Ferenc nevén álló ingatlanra 224 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi június hó 7-ik napján délutáni 3 órakor** Bács község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1890. évi február hó 5-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság.

Ad 6756. szám.
tk. 1889.

Hirdetmény.

Déronya község tkvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. évi XXIX. t. cikkben előírt helyszíni eljárás végett **1890. évi június hó 2-ik napján** a községben megjelenend.

Felhívtnak ennélfogva:
1) mindazok, a kik a községben levő valamely ingatlanhoz a telexkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a mennyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták — tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitétt határidőig a tkvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszakozni; vagy az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. §§-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átírázó telexkönyvi tulajdonos illetve ennek örököse vagy hagyományosa az átírási jog-ügyet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellen esetben jogait ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedés kedvezményétől elesnek;
2) mindazon jelzalogos hitelezők, és azok, a kiknek javára egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszüntek, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, vagy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Hódásghon 1890. évi május hó 12-én, a kirendelt tkvi betétszerkesztő bizottság.
Tepliczky Nándor,
kir. albiró.
Jorgovits Kornél,
kir. tkvvezető.

3—2

2398. szám.
kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

A bajai szolgabírói járáshoz tartozó Bátormonostor községben íresedésbe jött községi szülész női állásra pályázat nyitattván, felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. é. május hó 30-ig** hozzám nyújtsák be.

A szülész nőnek szabályrendeletileg megállapított évi fizetése:

a) készpénzben 100 frt;
b) 3-75 hekt. buzának pénzértéke 24 frt;
c) minden egyes szülési eset után 60 kr, a teljesen szegénységben lévő anyák szülésénél ingyen köteles segélyt nyújtani.

A választás folyó évi június hó 3-án Bátormonostor község-házánál fog megtartatni.

Baján, 1890. május 13-án.
Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3—2

2845. szám.
kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Járék községében íresedésben levő s 480 frttal javadalmozott inokai állásra ezennel pályázat nyitattik s választási határnapul **f. évi június hó 5-ik napjának délutáni 3 órája** tűzetik ki.

Miről a pályázni kívánók oly felbírálással értesítettek, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig alulírottan nyújtsák be.

A megválasztandó inok a fenti javadalmozásért a végrehajtási teendőket felelősség terhe mellett végezni kötelesek.

Kelt Újvidéken, 1890. május hó 13-án.
Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

3—2

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni árvtár végrehajthatóknak néhai Bálics István örökösiei Bálics Ferenc és Bálics férj. Szemes Anna végrehajtást szenvedők elleni 343 frt 48 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Bezdán községben fekvő, a bezdáni 493. sz. tjkvben A. 1. alatt foglalt s néh. Bálics István nevén álló 543. h. 440 ö. i. sz. házra, udvar és kertre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1890. évi június hó 2-ik napján délutáni 9 órakor** Bezdán község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi március hó 13-án.
A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság.
Sztojkovits György,
kir. trvszéki bíró.

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

2451. szám.
kig. 1890.

Hirdetmény.

Bikityi nagyvendéglőnek község-házává leendő át-alakításánál szükséges törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetési előirányzat szerint 1177 frt 92 krban előirányzott munkálatoknak árlejtségi utján biztosítására **folyó évi május hó 28-án délutáni 2 órára** Bikityi község-házához ezennel nyílt ajánlatok melletti tárgyalást tűzök ki.

Az árlejtséssel csak azon vállalkozók vehetnek részt, kik a tárgyalás alkalmával az előirányzati összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes papírokkal leteszik.

Az építkezési tervek, költségvetési előirányzatok és az építkezési feltételek Bikityi község-házán a községi jegyzőnél mindennap a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Baja, 1890. május hó 13-án.
Főszolgabíró ur szabads.:
Lánczkor Antal,
szolgabíró.

2—2
5563. szám.
1890.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alulírott kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább egyenként megnevezett földek és épületek örök áron leendő eladása végett az alább kitézett helyen s időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Bánatpénzül a kitétt becserék 10 százaléka teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatnál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva, az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó és kijelentendő, hogy versenyző az eladási árverési általános s részletes feltételeket — melyeket különben is aláírni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. Az árverési feltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. Az eladandó részletek a következők:

I. Palánkán a m. kir. kincst. ispánság hivatalos helyiségében 1890. évi június hó 16-án d. e. 9 órakor. Apatini koresmaépület 1140 □ öl 12,082 frt, bogojevai koresmaépület 596 □ öl 2860 frt, bogojevai gombosi csárdaépület 354 □ öl 2100 frt, karavukovai koresmaépület 744 □ öl 4618 frt, doroszlói koresmaépület 548 □ öl 3134 frt, doroszlói szentkúti csárdaépület 1017 □ öl 1673 frt, prigl.-sz. iváni koresma és mészárszék 414 □ öl 5408 frt, paragai maradvány-föld 112⁵⁹⁵ h. 11,200 frt, paragai közlegelőből nyert birtok 484⁹⁶⁹ h. 150,000 frt, tovarisovai I. 229¹¹⁵ h., II. 261¹³¹⁸ h., III. 261⁸³² h. nagybérlet összesen 155,000 frt, tovarisovai kishérberek 308¹¹⁰⁰ h. 61,600 frt, német-palánkai hetivásár vámjog 10,000 frt, hódásghai vásár-vámszedési jog 4000 frt, ó-palánkai Zagrada erdő melletti terület 1⁹⁰⁰ h. 443 frt 80 kr, ó-palánkai Zagrada erdőirtás 274¹⁷ h. 89,050 frt, tovarisovai Belobrdó 426¹⁶ h. 106,905 frt, plávnai koresma és mészárszék 1058 □ öl 4881 frt, ó-palánkai cesbi batárszéki csárdaépület 8¹⁰⁰ h. 5000 frt, tovarisovai koresmaépület 1⁹⁰⁰ h. 3956 frt, szilbási koresma és mészárszéképület 929 □ öl 3248 frt, paragai koresmaépület 1342 □ öl 2297 frt, obrováci koresma és mészárszéképület 599 □ öl 2986 frt kikiáltási árral. — **II. Kulán a m. kir. kincst. ispánság hivatalos helyiségében 1890. évi június hó 17-én d. e. 9 órakor.** Ó-sztpári volt ispáni pótkert 1⁷⁰⁹ h. 309 frt 20 kr, ó-sziváci birtok I. bérlet 612¹³⁰⁰ h. 177,693 frt, ó-sziváci I. bérlet I. dülő 300 h. 107,074 frt, ó-sziváci II. bérlet második dülő 300 h. 100,300 frt, ó-sziváci II. bérlet III. dülő 300 h. 108,000 frt, ó-sziváci III. bérlet vízhasználati joggal 856⁸⁸⁶ h. 320,051 frt, veprováci tagosított birtok II. dülő 60⁷⁸⁹ h., III. dülő 49¹¹⁶⁰ h., IV. dülő 126¹⁴²⁷ h., V. dülő 67¹³⁸³ h., VI. dülő 70⁷⁶⁹ h., VII. dülő 93⁵⁸² h., VIII. dülő 63¹⁴⁶⁵ h., IX. dülő 89²⁵⁰ h. összesen 186,300 frt, bresztováci I. dülő 158¹¹⁷⁵ h., II. dülő 141¹⁰⁹⁸ h., III. dülő 129⁵⁴⁰ h., IV. dülő 70⁸⁰⁹ h., V. dülő 218⁸⁹⁹ h. összesen 160,000 frt, pacseri Pocsyák-féle szállományi föld 238⁷³⁸ h. 71,550 frt, kis-sztpári csereföld 30 h. 8704 frt, ó-sziváci koresmaépület (belső) 1198 □ öl 5885 frt, ó-sziváci magtár koresmaépület 1194 □ öl 2641 frt, esonoplyai koresmaépület és hegyi pince 979 □ öl 8363 frt, kornyajai koresmaépület 1274 □ öl 3025 frt, szántóval volt ispáni föld 6 h. 2000 frt, csataaljai koresma és mészárszéképület 606 □ öl 3339 frt, dautovai koresma és mészárszéképület 799 □ öl 2585 frt, szántóval koresma és mészárszéképület 1734 h. 2527 frt, béregi koresma és mészárszéképület 342 □ öl 2939 frt, monostorszeghi koresma és mészárszéképület 908 □ öl 2509 frt, monostorszeghi Ferenc-csatorna csárda 635 □ öl 1352 frt, gákovai koresma és mészárszéképület 1054 □ öl 3531 frt, barcskai gyurityi csárda-épület 760 □ öl 2043 frt, ó-becsei Stefanovits föld 8¹⁰⁰ h. 3100 frt, kulai bélapusztai nagybérlet I. sz. 405¹³⁸¹ h. 81,172 frt, kereszturi tagosított birtok 944⁵¹⁸ h. 283,500 frt, pivnicai I. II. III. nagybérlet 1073⁵⁰ h. 220,000 frt, kulai magtár 821 □ öl 15,000 frt, deszpot-szent-iváni legelőföld vízhasználati joggal 258¹⁴¹ h. 92,913 frt, szt. tamási legelőföld 83¹¹⁰⁰ h. 26,616 frt, kulai pettau-pusztai nagybérlet vízhasználati joggal 328 h. 115,245 frt, kulai pettau-pusztai V. nagybérlet vízhasználati joggal 335¹⁰⁹⁷ h. 91,038 frt, kulai pettau-pusztai VI. nagybérlet vízhasználati joggal 41¹⁴²⁰ h. 12,468 frt, kulai pettau-pusztai VII. nagybérlet vízhasználati joggal 225⁷⁷⁹ h. 48,706 frt, kulai pettau-pusztai VIII. nagybérlet vízhasználati joggal 355¹⁶⁰ h. 104,029 frt, ó-sóvéri tagosított föld 79¹¹⁹¹ h. 185,000 frt, pivnicai koresma és mészárszéképület 1150 □ öl 3443 frt, kulai koresma és melléképületei 1²¹² h. 8202 frt, új-verbázi szilipkoresma-épület 444 □ öl 2528 frt, moholyi legelőföld 116¹⁵⁰⁰ h. 38,456 frt kikiáltási árral. — Aradon, 1890. május hó 3-án. **M. kir. állam-jószágigazgatóság.** (Utányomat nem díjaztatik.)